

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för utvidgning av Hilmer Anderssons sågverk

Del av Eda Korterud 1:33
Eda kommun
Värmlands Län

INNEHÅLL

1. Inledning	3
2. Tidigare ställningstaganden	4
3. Avvägningar enligt Miljöbalken m.fl.	5
4. Förutsättningar och förändringar	9
5. Konsekvenser av planens genomförande	23
6. Genomförandefrågor	24
7. Medverkande tjänstepersoner	25

Beställare

Konsult

Kontakt

AB Hilmer Andersson

Daniel Nordholm, SBK
Värmland AB

SBK Värmland AB

Storgatan 26
671 31 ARVIKA
tel +46 707-83 12 04

daniel@sbkvarmland.se

www.sbkvarmland.se

1. INLEDNING

BAKGRUND

AB Hilmer Andersson (exploatör) detaljplanerade en industritomt 2010 som företaget snart har växt ur och behöver därför bereda mer industrimark för att kunna fortsätta expandera.

Företaget har under de senaste 10 åren investerat mer än 500 miljoner kronor i sin verksamhet och har dubblat sin omsättning med en allt snabbare växttakt. 2018 fick företaget ett nytt produktionstillstånd på 300 000 m³ sågad vara (dagens produktion på ca 200 000 m³ sågad vara) som möjliggör en fortsatt expansion och värdeskapande lokalt.

De nya ytorna avser användas till fortsatt industriutbyggnad bl.a genom vidareförädlingsenheter för ett ökat färdigställande på plats och därmed en mindre miljöpåverkan samt lagring av virke innan vidareförädling.

PLANENS SYFTE

Syftet med planen är att möjliggöra för en utbyggnad av sågverkets anläggning.

PLANENS HANDLINGAR

Planen omfattar följande handlingar:

1. Denna planbeskrivning
2. Plankarta - juridiskt bindande dokument
3. Undersökning om betydande miljöpåverkan

Efter samrådet upprättas en samrådsredogörelse som redogör inkomna synpunkter. Efter granskning upprättas ett granskningsutlåtande som redogör för inkomna synpunkter.

En fastighetsförteckning upprättas som redovisar fastighetsägare som är berörda av planförslaget.

PLANFÖRFARANDE OCH TIDPLAN

Planen kommer att handläggas med ett standardförfarande med granskning enligt PBL 2010:900, kapitel 5.

Samråd: Myndigheter, sakägare och andra berörda ges möjlighet att lämna synpunkter.

Granskning: Planförslaget finns tillgängligt för granskning och en sista möjlighet att lämna synpunkter ges.

Antagande: Planen antas i kommunfullmäktige.

Överklagande: Sakägare som inte fått sina synpunkter tillgodosedda har möjlighet att överklaga inom tre veckor från beslutet anslagits.

Laga kraft: Om ingen överklagar planen vinner den laga kraft tre veckor efter beslutet anslags.

Preliminär tidplan

Uppdrag om planläggning	
Serviceutskottet	2021-08-19
Samrådsskede	vintern 2022
Granskning	sommaren 2023
Antagande KF	vintern 2023
Laga kraft	vintern 2023

PLANDATA OCH MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Flygbilden visar sågverksanläggningen.

Planområdet omfattar del av fastigheten Korterud 1:33 som ägs av AB Hilmer Andersson. Planområdet utgör ca 11 ha.

I det inledande planarbetet omfattades del av två fastigheter: Korterud 1:12 och 1:33. Under sommaren 2022 avslutades en lantmäteriförrättning där Korterud 1:12 överfördes till Korterud 1:33. För detaljplanen tillhörande planeringsunderlag samt för vissa berörda beslut kan därmed fastigheten Korterud 1:12 omnämnas. Detta syftar då till marken som redovisas i förättningskarta på s.4 som grå yta, men som numera tillhör fastigheten Korterud 1:33.

Del av det kart- och ritningsmaterial som presenteras i planbeskrivningen redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning. Detta då det var den lägesbild som fanns till hands vid tiden när materialet upprättades. Detta berör i huvudsak kartmaterial som presenteras från det planeringsunderlag (tekniska utredningar) som tagits fram under planarbetets gång. Förtydligande har gjorts i tillhörande bildtext i planbeskrivningen.

I de fall sådant kartmaterial är grund för redovisning av teknisk utredning har bedömning gjorts att utredningens resultat inte påverkas.

Planbesked
Planuppdrag

Samråd

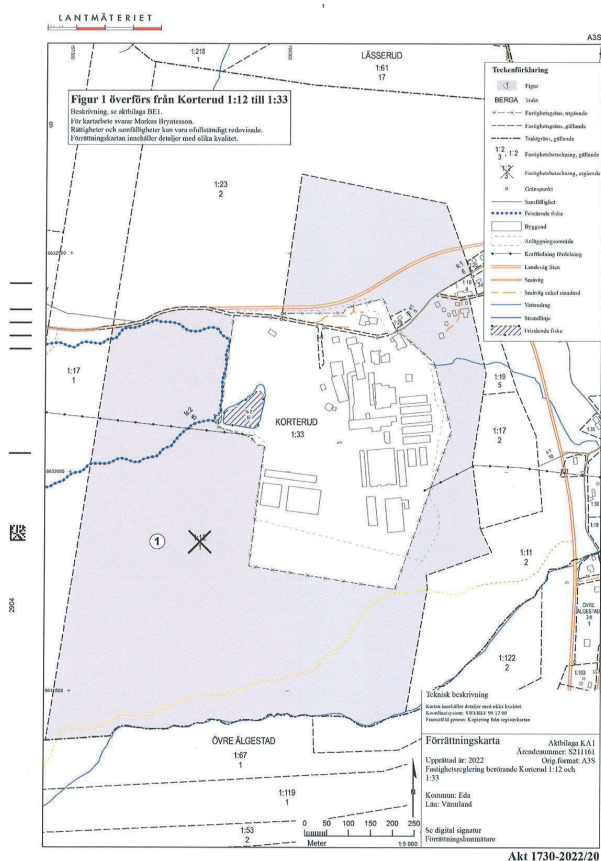
Granskning

Antagande

Laga kraft

Bygglov

Ovan: Förämningskarta tillhörande fastighetsreglering för Korterud 1:12 och 1:33.

2. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

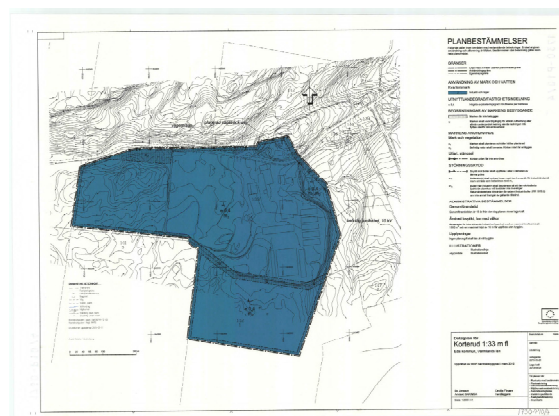
PLANUPPDRAG

Serviceutskottet har 2021-08-19 § 70 beslutat att ge positivt planbesked för del av Korterud 1:12 samt Korterud 1:33 och avser därför att inleda planarbete för ny detaljplan.

ÖVERSIKTSPLAN

Den kommuntäckande översiktsplanen från 2014 anges följande för näringsliv och service:

- Vid nyetablering eller utbyggnad av verksamheter ska riktlinjerna i "Bättre plats för arbete" utgöra vägledning.
- Nybyggnader ska placeras och utformas med stor hänsyn till landskapet, terrängen, omgivande bebyggelse och kulturhistoriska värden.
- Trafikangöring ska utformas så att trafiksäkerheten inte försämras. För ny anslutning till allmän väg krävs Trafikverkets tillstånd.
- Enklare nyetableringar kan prövas med planutredning och va-utredning som underlag. I känsliga lägen (miljö, trafik etc) kan detaljplan krävas.

Ovan syns gällande plankarta tillhörande detaljplan för Korterud 1:33 mfl.

Sågverket beskrivs som nyligen detaljplanlagt med framtida utbyggingsmöjligheter.

Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanen.

DETALJPLANER

Befintlig sågverksanläggning omfattas av *Detaljplan för Korterud 1:33 mfl.* som vann laga kraft 2010-06-28. Genomförandetiden var satt till 10 år, vilket innebär att genomförandetiden gick ut 2020-06-28. Detaljplanen omfattar ca 40 ha mark för industri och lager. Här medges en stor bygggrätt i norr, en liten i öster och en mindre i söder. Den sistnämnda delas av ett u-område. I ytterkant av planområdet finns en 8 meter bred zon där marken inte får bebyggas (prickmark). I norr och nordost omfattas något större områden av prickmark med bestämmelse om markens anordnande och vegetation.

I gräns mot ny detaljplan föreslås remsa med prickmark (.....) i gällande plan ersättas av ny detaljplan för att uppnå en- inom sågverksområdet som helhet- mer sammanhängande bygggrätt.

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Enligt gjord undersökning om betydande miljöpåverkan, daterad 2022-07-22 rev. 2023-06-26 bedöms inte föreslagen ändrad markanvändning och genomförandet av detaljplanen medföra sådan betydande påverkan på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra resurser att det finns krav på att göra en miljöbedömning/strategisk miljöbedömning enligt PBL eller MB av planen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan har samrådats med länsstyrelsen den 2021-09-08, därefter har vissa justeringar gjorts utifrån att planarbetet har fortskridit varvid undersökningsdokumentet har reviderats. Undersökningen visar fortsatt på att ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas för planområdet då planens konsekvenser inte bedöms innebära risk för betydande miljöpåverkan. Ingen kemikaliebehandling av trä och träprodukter ska ske inom planområdet (sker endast inom gällande plan-)

och verksamhetsområde samt i enlighet med gällande produktionstillstånd).

Slutsatsen är att de sakfrågor som bedöms kräva särskild utredning eller fördjupning inom ramen för planarbetet är påverkan på:

- Naturvärden
- Dagvatten inkl. MKN vattenkvalitet
- Geoteknisk bedömning
- Ev. markföroreningar

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att detaljplanen inte antas medföra en betydande miljöpåverkan med tillägg i planarbetet enligt fördjupningsområden som identifierats samt att frågan om buller kopplat till verksamheten belyses.

3. AVVÄGNINGAR ENLIGT MILJÖBALKEN M.FL.

MILJÖBALKEN (MB)

Inom den fysiska planeringen finns hänsyn och avvägningar som behöver göras rörande annan lagstiftning i allmänhet och miljöbalken i synnerhet. Följande lagrum behöver särskilt beaktas:

2 kap. MB – Allmänna hänsynsregler

Planförslaget innebär en utbyggnad av en befintlig anläggning. Utifrån platsens förutsättningar har det bedömts rationellt att genomföra utvidgningen söderut. Norrut begränsas alternativen av vägen, mot öster återfinns jordbruksmark och befintlig bebyggelse och mot väster återfinns flera bäckar och kraftledning, samt en betydande nivåskillnad (berg) mot sydväst. Val av lämplig plats bedöms därmed ha gjorts med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Planförslagets avgränsning, innehåll och konsekvensbedömning anses vara förenligt med de allmänna hänsynsreglerna.

3 kap. MB – Grundläggande bestämmelser för hushållning

I miljöbalkens tredje kapitel ges grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden, främst riksintressen för naturvärden, kulturmiljövärden, eller friluftslivet som så långt som möjligt ska skyddas från åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön.

Planförslaget berör inte några mark- eller vattenområden enligt 3 kap. MB.

Ekosystemtjänster

Vid detaljplanläggning tas ställning till när det är möjligt att med hjälp av ekosystemtjänster tillgodose de allmänna intressena i 2 kap. PBL och hushållningsbestämmelserna i

miljöbalkens tredje och fjärde kapitel. Planläggningen ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden samt miljö- och klimataspekter där ekosystemtjänster kan vara användbara lösningar.

Genom detaljplanens förslag till dagvattenhantering skapas tillskott till en sammanhängande vattenmiljö i området. Bedömningen är att planförslaget kan skapa nya värden och kompensera för de diken som kan komma att tas i anspråk genom att tillskapa diken med större yta och möjlig livsmiljö för ex. grodor i området samtidigt som vattenrening sker.

4 kap. MB – Särskilda bestämmelser för vissa områden

I miljöbalkens fjärde kapitel ”Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet” listas en rad områden som, med hänsyn till sina natur- och kulturvärden, i sin helhet är av riksintresse.

Ingrepp i dessa miljöer får göras endast om de inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Bestämmelserna utgör dock inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet.

Planförslaget berör inte några riksintresseområden enligt 4 kap. MB.

5 kap. MB – Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen. Miljökvalitetsnormerna syftar till att skydda människors miljö och hälsa. Idag finns det särskilda normer för:

- olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477)
- olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)
- olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554)
- omgivningsbuller (SFS 2004:675)

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveloxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Luftutsläpp sker från verksamheten, men utsläppsvillkor regleras genom tillstånd för tillverkning av träprodukter (miljöfarlig verksamhet). Planförslaget bedöms inte medföra att MKN för utomhusluft överskrids i området.

MKN för vattenförekomster

En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Vattenförekomsten får inte påverkas av en verksamhet på så sätt att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen. Det är vattendelegationen vid Vattenmyndigheten i respektive distrikt som beslutar om miljökvalitetsnormerna för en vattenförekomst. Vattendelegationernas beslut om miljökvalitetsnormer bygger på de statusklassningar som gjorts för varje vattenförekomst. Vattenmyndigheten i Västerhavets vattendistrikt har antagit föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Västerhavets vattendistrikt (14FS 2021:43).

Enligt miljöbalken (5 kap.) får en myndighet eller en kommun inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Planförslaget berör MKN för ytvatten där planområdets avrinning sker till Torgilsrudsälven. Den ekologiska statusen för vattenförekomsten har klassats som måttlig utifrån problem med konnektivitet orsakat av dammar och vandringshinder, samt problem med hydrologisk regim genom flödesförändringar orsakat av reglering vid Nedre Lersjöns utlopp. Torgilsrudsälven uppnår ej god kemisk ytvattenstatus med hänsyn till kvicksilver och kvicksilverföroreningar samt bromerad difenyleter. Dessa gränsvärden överskrider i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster.

Förslag till ny MKN inom förvaltningscykel 3 (2017–2021) med kvalitetskrav att uppnå god ekologisk status till 2027 samt god kemisk ytvattenstatus.

I verksamhetens tillstånd för tillverkning av träprodukter (miljöfarlig verksamhet) beskrivs att provtagning av vatten i Torgilsrudsälven har åtagits av AB Hilmer Andersson och bör lyftas in i kontrollprogrammet. Resultat redogörs för under rubriken *Förorenad mark* på s.12.

Som underlag för detaljplanen har en dagvattenutredning tagits fram. I genomförd föroreningsberäkning (se mer utförlig beskrivning under rubriken *Dagvatten* på s.19) beskrivs att det finns goda möjligheter att fördröja och rena dagvattnet inom området. För att minska belastningen av främst fosfor och kväve efter exploatering föreslås dammar med permanenta vattenvolymer och en omsättnings-tid på ca 7 dygn, beräknat utifrån årsmedelavrinningen, för sedimentering av partikelbundna föroreningar.

Totalt sett ökar föroreningshalterna samt föroreningsmängderna från området på grund av den nya exploateringen. Halterna bedöms emellertid vara rimliga sett till olika kommunala riktvärden samt uppsatta miljökvalitetsnormer.

Samlad bedömning

Bedömningen är att det inte föreligger några rimliga skäl till att befintlig status MKN i recipienten kan försämrans enskilt på grund av det nya planområdet, eller att planområdet enskilt äventyrar möjligheten att uppnå en bättre status MKN i recipienten i framtiden.

MKN för omgivningsbuller

MKN för omgivningsbuller, såsom de idag är formulerade, gäller egentligen bara skyldigheten att kartlägga och upprätta åtgärdsprogram för kommuner med fler än 100 000 invånare och Trafikverket för flyg-, väg- och järnvägstrafik som överstiger en viss trafiktäthet.

Planområdet bedöms inte vara utsatt för eller ge upphov till bullerstörning som påverkar MKN för omgivningsbuller.

7 kap. MB – Skydd av naturen, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, Natura 2000 m.m.

Planförslaget berör inte några skyddade områden enligt 7 kap. MB.

ÖVRIGA FÖRORDNANDEN

Artskyddsförordningen

Enligt Artskyddsförordningen (2007:845) framgår att det är förbjudet att göra åtgärder som kan påverka eller avsiktligt störa fridlysta arter, eller deras fortplantningsmiljöer och viloplatser. Enligt 14 § samma förordning får länsstyrelsen under vissa särskilt angivna omständigheter ge dispens från förbudet i enskilda fall.

I samband med naturvärdesinventering (NVI) av området (se beskrivning nedan under *Mark, vegetation och landskapsbild*) gjordes artfynd däribland revlummer som är fridlyst enligt 8§ Artskyddsförordningen.

Påträffade fynd noteras i karta på s.7. samt beskrivs i tabell på s.7-8.

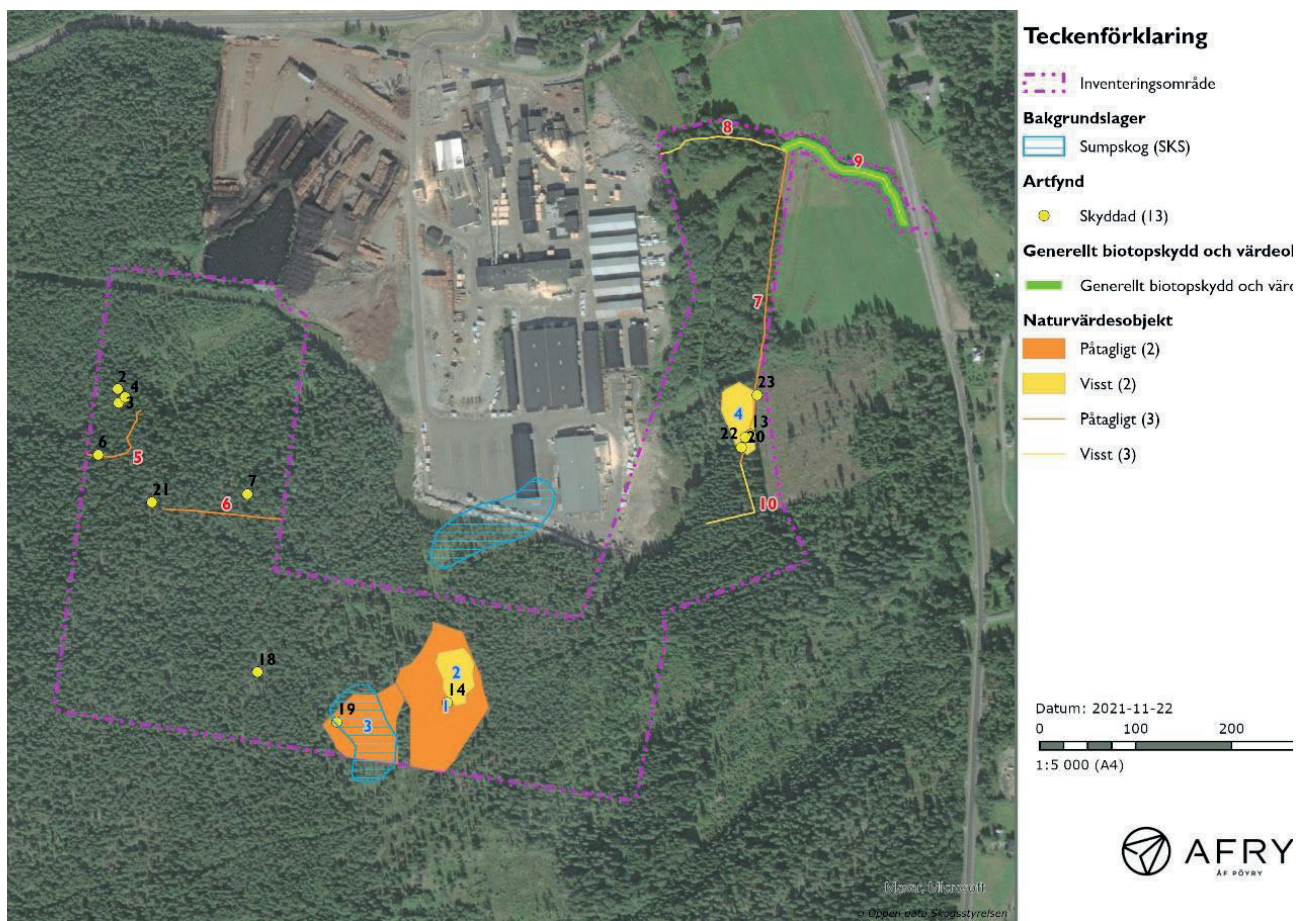
Fynd av revlummer (enligt numrering i NVI):

2, 3, 4, och 7 förekommer inom den nordvästra delen av planområdet. 6 gränsar till den nordvästra delen av planområdet. 13 omfattas inte av planområdet. 14 förekommer inom den södra delen av planområdet.

Revlummer har kategoriserats som livskraftig och omfattas inte av ”Rödlistade arter i Sverige 2020” (lista över arter och deras hotstatus i Sverige. Den baseras på en bedömning av enskilda arters risk att dö ut från landet).

Vid NVI noterades även förekomst av groddjur i flera objekt, både ospec. groda, åkergroda och vanlig padda. Alla groddjur är fridlysta i hela landet (6§ Artskyddsförordningen). Även dessa kan noteras i ovan angivna karta och tabell. Noteringarna 18, 19, 20, och 22 är belägna utanför planområdet. En notering av groddjur-åkergroda påträffades i gräns mot det nordvästra området (21).

Åkergroda *Rana arvalis* är skyddad enligt 4&5 § Artskyddsförordningen och där gäller att det är förbjudet att:

Ovan: Karta redovisar naturvärdesobjekt som gula och orange ytor och linjer (med röda och blå siffror), skyddade arter-fynd med svarta siffror och tidigare kända värden inom området (SKS sumpskogar), ur Naturvärdesinventering (AFRY 2021). OBS. Flygbilden redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

ID	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde	Klass
1	Skog och träd	Tallhed	visst	visst	3
2	Skog och träd	Tallmyr	visst	obetydligt	4
3	Skog och träd	Tallmyr	påtagligt	visst	3
4	Skog och träd	Granskog	obetydligt	visst	4
5	Vattendrag	Skogsbäck	påtagligt	visst	3
6	Vattendrag	Skogsbäck	påtagligt	visst	3
7	Vattendrag	Småvatten	visst	visst	3
8	Vattendrag	Skogsbäck	visst	obetydligt	4
9	Vattendrag	Skogsbäck	visst	obetydligt	4
10	Vattendrag	Dike	visst	obetydligt	4

Ovan: Tabell över identifierade naturvärdesobjekt, ur Naturvärdesinventering (AFRY 2021).

Id nr	Artnamn	Yta (m ²)	Antal
2	Revlummer	0,25	
3	Revlummer	0,25	
4	Revlummer	0,1	
6	Revlummer	2	
7	Revlummer	1	
13	Revlummer	0,25	
14	Revlummer	0,25	
18	Åkergroda		1
19	Åkergroda		1
20	Rana sp.		1
21	Åkergroda		1
22	Rana sp.		1
23	Vanlig padda		1

Ovan: Tabell över identifierade fridlysta arter, ur Naturvärdesinventering (AFRY 2021).

1. avsiktligt fånga eller döda djur,
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren.

Inför granskning har *PM- arter, biotop, åtgärder tillhörande detaljplan för utvidgning av Hilmer Anderssons sågverk* (Ernstson 2023) tagits fram som fördjupat underlag.

Planförslag

Planen påverkar naturmiljö och delvis de livsmiljöer som främst åkergroda är kopplad till, samt revlummerfynd.

Revlummer har kategoriserats som livskraftig och påverkan till följd av planförslaget bedöms därmed inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Påverkan bedöms ske lokalt, inte populationsmässigt inom regionen. Kompensationsåtgärd föreslås genom att revlummerfynden flyttas, och då medtas en del av substratet runt omkring, och sätts ut på lämpligt närliggande område utanför planområdet.

Planförslaget innebär vidare att två mindre skogsbäckar (påtagligt naturvärde), där det kan förmodas att grodor rör sig, ianspråk tas för industritomt. Dock förekommer flertalet andra bäckar i området som helhet. I planförslaget föreslås anordnande av två dagvattendammar för fördröjning och rening av dagvatten. Dammarna föreslås utföras med permanent vattenvolym. Till den södra av dammarna föreslås ett anslutande dagvattendike och ett avledande dike mot Blankerudsbäcken, vilket bedöms kunna skapa förutsättningar för positiva effekter genom en samman-

hängande vattenmiljö i området. Bedömningen är att planförslaget kan skapa nya värden och kompensera för de diken som föreslås tas i anspråk. Genom planförslaget nya diken tillskapas större yta och möjlig livsmiljö för grodor i området än de som föreslås ianspråk tas. Dikets bredd har beräknats till ca 5 meter med minsta djup 1 meter nedströms området. Normalt för att kompensera för anläggande av övervintringslokal för groddjur är att gå ned till frostfritt djup, ca 2 m och fylla groparna i botten med kompost och löv.

Följande skyddsåtgärder föreslås genomföras för att minimera påverkan.

- Anläggningsarbete i diken och småvatten styrs tidsmässigt så att inget arbete sker i dem under groddjurens lekperiod och vandring (1 mars – 30 september).

Följande kompensationsåtgärder föreslås:

- Nya övervintringsplatser tillskapas i anslutning till dagvattendammarna Groddjur övervintrar gärna nedgrävda eller bland stenar och löv. Förslaget innebär att tre gropar grävs ned till frostfritt djup på en yta om ca 2x2 meter. Gropen fylls med blandning av lövkompost, lövved och sten. Halva ytan täcks med jord. Lämpligt område för detta är vid de nya dagvattendammarna. Övervintringsplatserna tillskapas under början av sommaren så att vandrande grodor har möjlighet att finna platserna så snart de börjar vandra ur lekvattnet och kan övervintra i dessa innan ytterligare byggnationer sker.
- Åtgärder som säkerställer att befintlig myrmark inte torkar ut ska finnas i form av ett breddavlopp till våtmarken.

Slutsatsen är att om byggnationen sker som föreskrivet i detaljplanen samt kompensationsåtgärderna implementeras bedöms inte grodpopulationen eller deras livsmiljön påverkas negativt då nya vattenytor tillskapas och en befintlig våtmark säkerställs via breddavlopp från en av dammarna.

Sammantaget bedöms påverkan till följd av planförslaget inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Inför ett plangenomförande kommer dispens från fridlysningsbestämmelserna i 4-9 §§ Artskyddsförordningen (2007:845) behöva sökas hos länsstyrelsen avseende påverkan på lummer och åkergröda.

4. FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

NATUR OCH KULTUR

Mark, vegetation och landskapsbild

Naturvärdesinventering

I november 2021 genomförde AFRY en naturvärdesinventering för ett område runt Hilmer Anderssons sågverk motsvarande en tidig avgränsning av planområdet. Utredningsområdet var större än föreslaget planområde. Bedömning av planförslagets påverkan kommer att göras på de fynd som kan antas beröras av planförslaget.

Den övergripande områdesbeskrivningen lyder att området består av naturtypen skog och träd och främst av barrskog, yngre produktionsskog med ålder kring 30–40 år. Stora delar av området i väster och sydost, är avverkat. I mitten av området finns en brukningsväg som delar av inventeringsområdet på mitten. Området bedöms ha god konnektivitet då det till största delen omges av skogsmark.

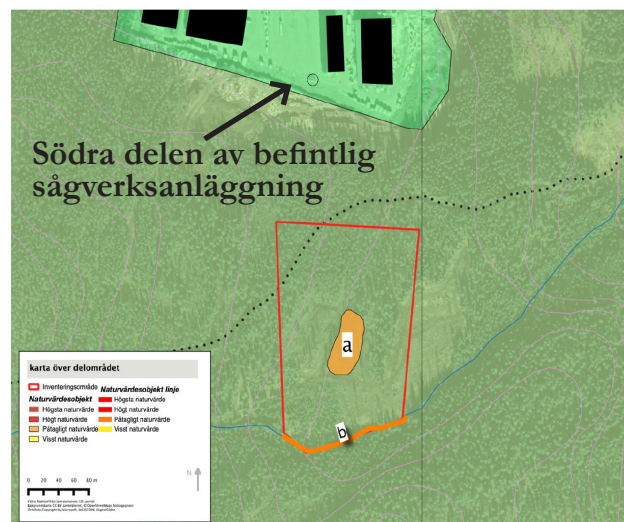
I översiktlig beskrivning anges att den största delen av inventeringsområdet består av ung gallringsskog (30–40 år). Det finns spår av avverkning och körspår igenom hela området. Det finns även områden som är helt avverkade.

Under naturvärdesinventeringen observerades 10 naturvärdesobjekt. Av dessa bedömdes fem stycken vara av klass 3-påtagligt naturvärde och fem stycken av klass 4-visst naturvärde.

Identifierade fridlysta arter har noterats:

- Revlummer förekom på flera utpekade platser inom inventeringsområdet.
- Groddjur förekom i flera objekt, både ospec. groda *Rana* spp, åkergroda *Rana arvalis* och vanlig padda *Bufo bufo*. Alla groddjur är fridlysta i hela landet.

I inventeringen belyses vikten av tillgång till vatten och våtmark och sambanden däremellan för groddjurens habitat.

Ovan: Karta över kompletterande inventeringsområde (rödmarkering) samt identifierade naturvärden (orange markeringar- påtagligt naturvärde). OBS. Flygbild/karta redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Det finns flera spår av älg inom området, främst i den södra delen, i öst-västlig riktning. Noterbart är även att det mellan inventeringsområdet och sågverket förekommer en större sammanhängande yta med blomsterlupin, som är en invasiv art och bidrar negativt till biologisk mångfald.

Under planarbetets gång har planområdets avgränsning justerats och ytterligare en naturvärdesinventering genomfördes för planområdets södra delar av Henric Erntson konsult AB i maj 2022. Se inventeringsområdet i karta på s.9.

Området består av skogbeklädda delar med gallrad ung tallskog och tät ungskog men också en stor andel kalhygge. I området finns en våtmark som inte har påverkats genom avverkan utan lämnats orörd. I områdets södra del rinner Blankerudsbäcken som en naturlig avgränsning. Bäckdalens sidor är påverkad av tidigare skogsbruk och nuvarande skogsbruk genom både plantage och avverkning, dock är bäckens botten inte påverkad av rensning.

Vid utredningen identifierades naturvärdesobjekt i opåverkad våtmark -påtagligt naturvärde, klass3 (naturvärdesobjekt a i karta på s.9) samt naturligt rinnande vattendrag (Blankerudsbäcken)- påtagligt naturvärde, klass 3 (naturvärdesobjekt b i karta på s.9).

Det norra redovisade sumpskogområdet (blå markering i karta på s.7 är ianspråktaget för verksamhet och omfattas av gällande detaljplan.

Då planområdet omfattas av skogsmark går det inte att utesluta att platsen kan utgöra föremål för rekreation och friluftsliv. Stig löper i östvästlig riktning från väg 620 till område i södra delen av Vinterflobäcken.

Planförslag

Inom planområdet föreslås skogsmark övergå till industri-
mark (J) för utvidgning av befintlig sågverksanläggning.

De naturvärdesobjekt som bedöms kunna komma att på-
verkas vid ett plangenomförande är:

(1) Tallhed- påtagligt naturvärde (klass 3)

(2) Tallmyr-visst naturvärde (klass 4)

5 Skogsbäck- påtagligt naturvärde (klass 3)

6 Skogsbäck- påtagligt naturvärde (klass 3)

Inga unika arter eller högt klassade objekt har pekats ut.
Det större objektet-tallhed utgör ingen synnerligen gam-
mal skog och är inte unik i sitt slag. Tallhed och tallmyr
kommer försvinna vid ett plangenomförande, dock kom-
mer fortsatt finnas en konnektion längs Blankerudsbäck-
en-Korterudsbäcken utanför planområdet.

Påverkan på artfynd (revlumner och groddjur) har beskri-
vits under tidigare rubrik *Artskyddsförordningen*.

För den naturliga våtmarken i den södra delen av områ-
det föreslås att ett litet utlopp från förslagen dagvatten-
damm tillser att det finns vattentillförsel (av renat vatten)
för att inte våtmarken ska torka ut. Bräddat vatten från
dammen föreslås inte släppas till våtmarken. Därmed be-
döms inte planförslaget innebära någon negativ påverkan
på naturvärdet.

Del av befintlig stig genom skogsområdet bedöms kom-
ma att påverkas av planförslaget. Förslagsvis ersätts denna
på lämplig plats utanför industriområdet för att behålla
koppling från väg 620 mot skogsområdet västerut.

Ingen påverkan bedöms ske på Blankerudsbäcken. Plan-
området har avgränsats bort från bäcken och dagvatten
föreslås fördröjas och renas innan det avleds mot bäcken.

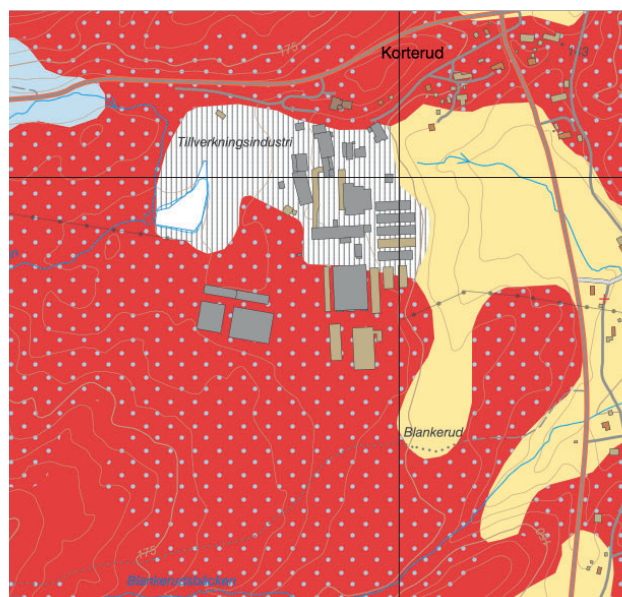
Förekomst av blomsterlupin ska beaktas så inte fortsatt
spridning av den invasiva arten sker vid åtgärder i området.

Geotekniska förhållanden

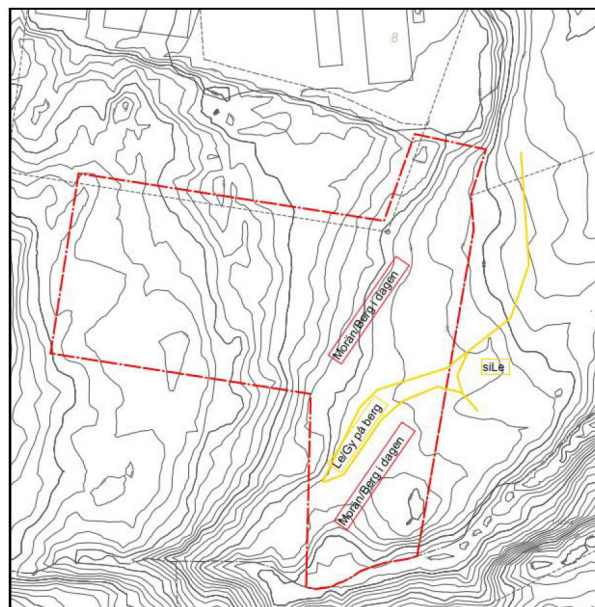
Som underlag för planarbetet har en geoteknisk under-
sökning genomförts (Sweco 2022). Okulär geoteknisk
besiktning genomfördes 2022-05-11 och jordart inom
området har kontrollerats med ”geologkäpp”.

Enligt SGUs jordartskarta består området för detaljpla-
nen av ett tunt lager morän på berg med lösare jordar av
lera och silt strax utanför området i öst. Förhållandena
enligt jordartskartan har mestadels kunnat bekräftas vid
den okulära besiktningen. Att djup till berg är litet är tyd-
ligt genom hela området med berghällar synliga utspritt
över hela området. I norr, närmast den befintliga industri-
fastigheten, har berget blottats vilket tydliggör ytterligare
hur marknära berget ligger.

I det västra området har skogen skövats och viss mark-
bearbetning utförts vilket försvårat besiktningen något.
Flertalet hållar med berg i dagen har dock observerats
inom samt runt området. Sammantaget inom området
har inget observerats som avviker från förhållandena som

Ovan: SGU:s jordartskarta redovisar fyllning (streckad yta), lera-silt (gul yta), morän (röd yta med prickar) i området kring sågverkets anläggning.

Ovan: Skiss över jordartsförhållandena i plan inom plan-
området, (ur geotekniskt PM Sweco 2022). OBS. Kartan
redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens
utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns
till hands vid tiden för utredningens upprättande.

beskrivs i SGUs jordartskarta, det vill säga att området be-
står av berg i dagen, alternativt berg med ett tunt jordtäckta
av mestadels morän över.

I de södra delarna finns ett stråk av sumpmark med lera/
gyttja som generellt sträcker sig sv-no genom området.
Detta omges på båda sidor av berghällar och områden
med morän. Bergnivå bedöms ligga nära markytan, inom
ca 1 m, även i områdena med lera. En skiss över jordför-
hållandena med lerområdets ungefärliga utbredning i plan
kan ses. Längst i söder angränsar området till en bäckra-

vin. Slänten ner i ravinen är förhållandevis brant och jordförhållandena utgörs av morän och berg i dagen.

Ingen information avseende grundvatten har tagits fram.

Stabilitet och sättningar generellt

Stabilitetsförhållandena för området för planerad detaljplan bedöms som gynnsamma både avseende jordlagerföljd, som utgörs av mestadels ett tunt lager morän på berg eller berg i dagen, och topografi, där marklutningar inom området generellt är flacka. Därmed bedöms förhållandena när det gäller totalstabiliteten som tillfredställande.

Eftersom jordlagren är tunna och består av mestadels friktionsjord bedöms sättningarna som kan uppstå till följd av spänningsökning vara små, i princip försumbara, och utvecklas snabbt.

Grundläggning generellt

Generellt föreligger inga geotekniska problem när det gäller grundläggning. Vid markutfyllningar ska all matjord, organisk jord, avlägsnas innan byggnadsarbetet påbörjas. Byggnader kommer i större delen av området grundläggas på dränerande bädd på berg, i övrigt bedöms de kunna grundläggas ytligt på väl dränerad hel styv bottenplatta. Då jorden bedöms vara tjälfarlig fordras tjälskydd.

Naturligt lagrade sediment är känsliga för yterosion, särskilt i blottade/schaktade slänter. Hantering av dagvatten i området bör utredas och ett helhetsgrepp över takavvattning samt dagvattenhantering osv bör vidtas.

Övrigt

Inga hinder eller restriktioner avseende geoteknik föreligger för planerad detaljplan, utifrån de förutsättningar som ligger till grund för denna PM.

Samråd under kommande projekteringsskede ska ske mellan bland annat geotekniker, markprojektör och konstruktör.

Risk för ras, skred och erosion

Se beskrivning ovan. Totalstabiliteten för området bedöms som tillfredsställande.

Massberäkning

En massberäkning har gjorts (Sweco rev. 2023) för bedömning av förekomst av överskottsmassor till följd av det oundvikliga uttag som krävs för att bereda plats för planförslaget. Beräkningen är översiktlig och ett antal antaganden är gjorda för att kunna utföras.

Tillhandahållen markmodell är sänkt 0,1m för vegetationsavtäckning. Utgångshöjd för anslutning mot befintliga ytor är tolkade från befintliga nivåkurvor, +159,50 för område 1 och +156,30 för område 2 med 1.5% lutning in mot befintligt område. Den nya ytan är beräknad med överbyggnad 0,5m för hela ytan.

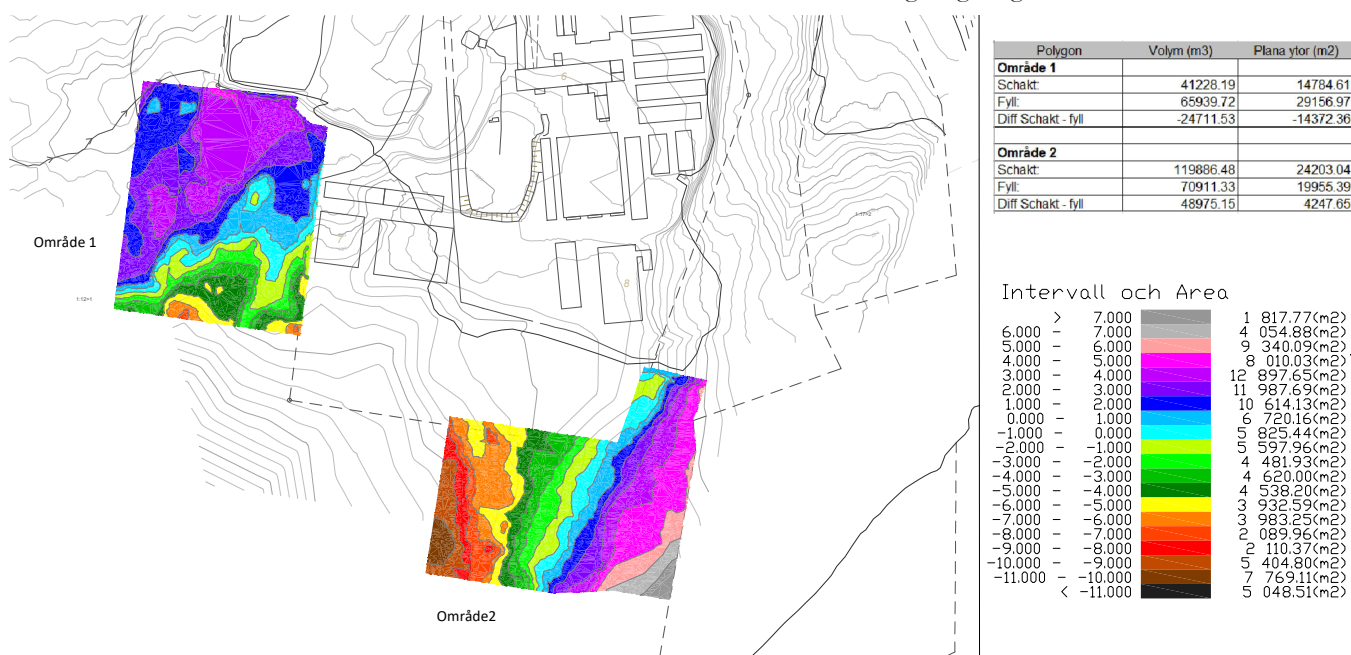
Område 1 bortses ifrån då markförhållandena redan bedöms har ändrats här och därmed inte längre stämmer överens med det höjddata som legat till grund för beräkningen.

Sedan samrådet har det södra planområdet (område 2) och således även massöverskottet minskats. För område 2 redovisas ett grovt beräknat överskott på ca 49 000 m³. Se figur på s.11.

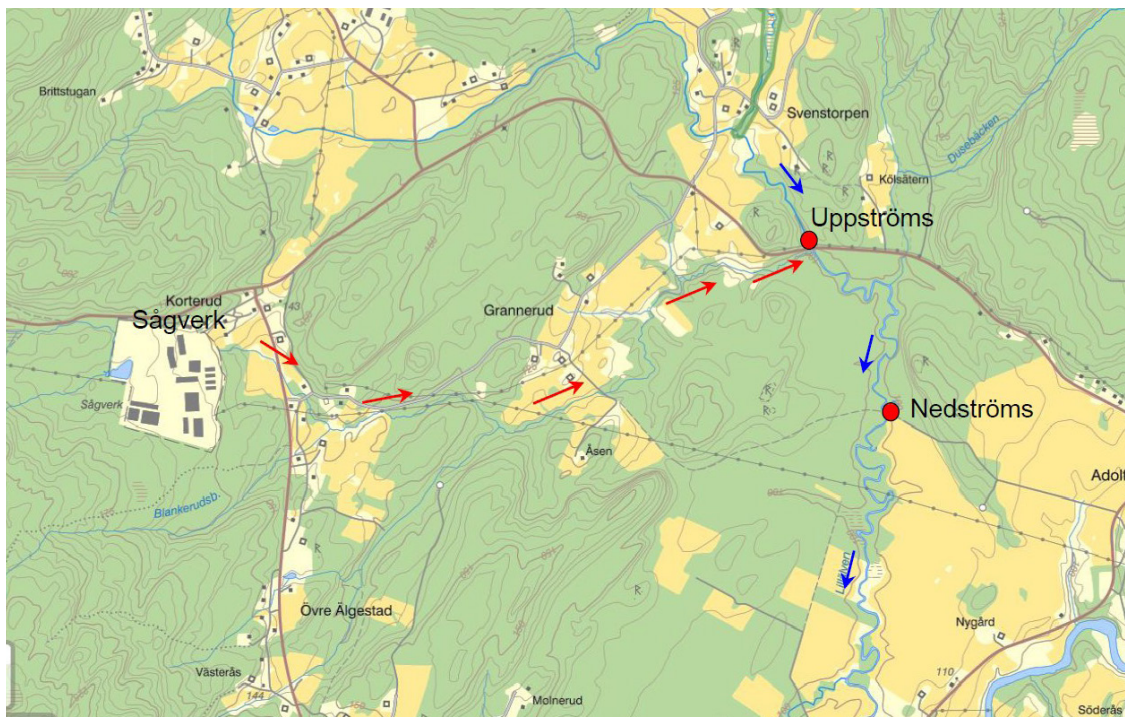
Planförslag

Inga åtgärder bedöms krävas med anledning av de geotekniska förutsättningarna i området. Samråd under kommande projekteringsskede ska ske mellan bland annat geotekniker, markprojektör och konstruktör. Enligt dagvattenutredningen föreslås dagvattendiken utformas med erosionsskydd. Anläggande av skyfallsanläggning med uppbyggd vall ska ske i samråd med geotekniker.

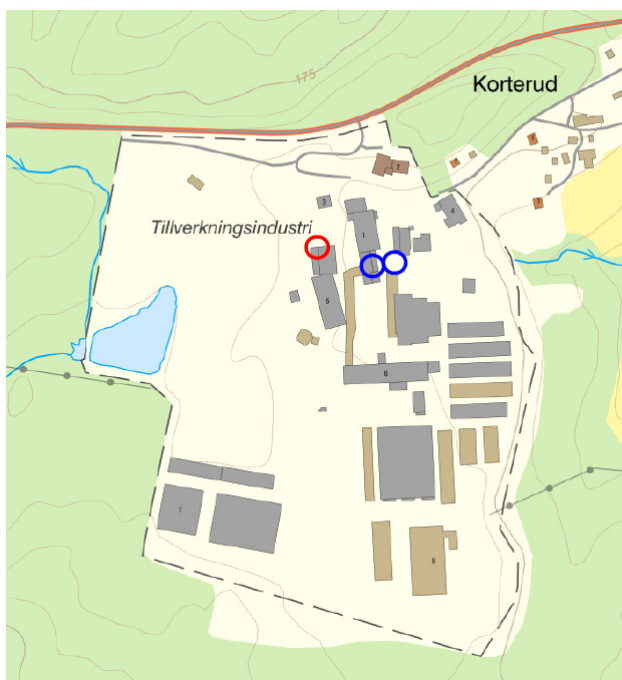
Förslag finns att se över möjligheten att använda överskottsmassor inom befintligt sågverksområde för bl.a. kantförstärkning längs väg.

Ovan: Massberäkning (Sweco rev. 2023). OBS. Kartan redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Ovan: Provtagningsplatser i Torgilsrudsälven, ur PM Torgilsrudsälven WSP 2022. OBS. Kartan redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Ovan: Karta redovisar tidigare placering av tryckimpregneringsanläggning (röd markering) och dopningskar (blå markering), ur PM sammanställning av miljötekniska utredningar WSP 2022. OBS. Kartan redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Förorenad mark

WSP (2022) har tagit fram en PM med sammanställningar av tidigare genomförda markundersökningar i området.

Inom sågverksområdet i Korterud förekom under 1970-

och 1980-talet och även under delar av 1990-talet verksamhet med tryckimpregnering av virke norr om hyvleriet. Impregneringsmedlet som användes (Bolidensalt) innehöll bland annat metallerna krom (Cr), koppar (Cu) och arsenik (As).

Det har även förekommit dopning av virke under perioden 1965 till början av 1970-talet på två olika platser, dels under utlastningsanordning vid såghuset dels vid transportöppningen vid ena torkhuset. Dopning utfördes för att skydda virket mot bland annat svampangrepp och dopningsmedel innehöll vanligtvis pentaklorfenoler och andra klorfenoler. Förekomst av pentaklorfenol kan även innebära att föroreningar i form av dioxiner förekommer.

Besprutning med insektsmedel innehållande pyretriner utfördes även under 1990-talet. Då pyretriner är lättnedbrytbara kan man inte förvänta sig att det finns kvar rester av dessa.

Bark har deponerats inom området sedan 1960-talet. Två gamla barkdeponier finns inom området men fyllning med bark har även skett på andra platser inom verksamhetsområdet där det förekommit sänkor i terrängen. Efter 1976 har betydligt mindre mängder bark deponerats då huvuddelen restprodukter istället eldas upp.

Då det sker maskinarbeten inom området hanteras olje-produkter varvid man även kan förvänta sig att det finns risk för oljeföroreningar inom området.

Följande undersökningar har tidigare genomförts inom området:

- VBB Viak 1993. "Översiktlig studie av markföroreningar orsakade av impregneringsverksamhet

inom sågverksområdet i Korterud.”

- Energi och Miljökonsult i Karlstad 2002. ”Miljökontrollrapport avseende Markföroreningar inom AB Hilmer Andersson:s sågverksområde i Korterud, Eda kommun.”
- WSP 2007. ”Översiktlig markundersökning”
- WSP 2018. ”PM underlag för statusrapport avseende markföroreningar vid Hilmer Andersson AB.”
- WSP 2018. ”PM Markundersökning vid Hilmer Andersson sågverk inför byggnation av ny såglinje.”

En kort resumé av undersökningarna görs i PM (WSP 2022) och utfall av samtliga genomförda markundersökningar avseende metaller, klorfenoler, olja och dioxin finns redovisade på kartor i samma PM.

Mellan Länsstyrelsen i Värmland och AB Hilmer Anderssons sågverk har en överenskommelse träffats som innebär att man inte skall göra några åtgärder inom området mot bakgrund av utfall i genomförda undersökningar. Stora delar av berörda områden är i dag asfalterade. Dock i samband med markarbeten som berör tidigare verksamhetsområden bör prover tas på uppgrävda massor för bedömning av åtgärd.

I PM Torgilsrudsälven (WSP 2022) beskrivs att Hilmer Andersson AB har kontrollerat halter av prioriterade och särskilt förorenande ämnen i Torgilsrudsälven som ett led i företagets egenkontroll. Vattendraget utgör närmaste vattenförekomst som kan påverkas av företagets verksamhet via biflödet Korterudsbäcken. Denna bäck rinner genom sågverksområdet och mynnar i Torgilsrudsälven strax nedan Skillingmarksvägen.

Analysresultat finns sammanställda i PM och finns även redovisade fullständigt i dess Bilaga 1. Som framgår i PM förekom metaller i låga eller mycket låga halter. Jämförelse mellan upp- och nedströmsstationen (se kartbild på s.12) visar på små skillnader med generellt något högre halter vid nedströmsstationen. Detta bedöms bero på att uppströmsstationen är mer sjöpåverkad med lägre grumlighet och halt av organiska ämnen än nedströmsstationen som i högre grad är påverkad av skogs- och myrmark. Av de tungmetaller som kan kopplas till impregneringsverksamhet kan noteras lägre halter med avseende på arsenik och koppar vid nedströmsstationen. Zink som ofta förekommer i förhöjda halter i dagvatten uppmättes också i lägre halter vid nedströmsstationen jämfört med uppströmsstationen.

Halter av lösliga och biotillgängliga metaller låg generellt med marginal lägre än gällande miljökvalitetsnormer. Bor ökade från 3,5 till 4,6 µg/l. Ökningen kan bero på naturliga geologiska faktorer. Nedströms var vattnet grumligare och humusrikare. Sannolikt var även inverkan av grundvattenutflöden större vid nedströmsstationen. En liten påverkan från sågverket kan emellertid ej helt uteslutas. Uppmätta halter ligger dock inom vad som kan betraktas som naturliga bakgrundshalter.

Oljerelaterade ämnen (alifater och aromater) och BETEX kunde ej detekteras, vilket också gäller PAH-föreningar. Mätbara halter av PAH i vattenfas brukar endast förekomma i närvaro av olja. Detta då ämnesgruppen är mycket svårslutlig i vatten. (Finns olja närvarande kan denna binda upp PAH-föreningar som är fettlösliga och transportera ut dessa i vattenfas.) Således eftersom olja inte förekom i påvisbara halter är sannolikheten för förekomst av PAH-föreningar i det närmaste osannolik.

Klorfenoler kunde heller ej detekteras i någon av stationerna.

Planförslag

Utifrån analys vid tidigare miljötekniska markundersökningar bedöms inga åtgärder krävas, då föroreningshalterna inte överstigit Naturvårdsverkets riktvärden för pågående markanvändning (MKM), förutsatt att nuvarande markanvändning fortgår

Dagvatten genererat av det nya planområdet föreslås hanteras på ett långsiktigt hållbart sätt. Se närmare under rubriken *MKN för vattenförekomster* på s.6 och *Dagvatten* på s.19 där det beskrivs att det finns goda möjligheter att fördröja och rena dagvattnet inom området.

Marken inom den västra delen av planområdet har bearbetats. Förutsättningarna har stämts av med sakkunnig. Då marken utgjort jungfrulig skogsmark som sprängts ut och fyllts ut med bergmaterial, asfalterats och nyligen byggts, samt då inget impregnerat virke förvarats öppet i området bedöms det osannolikt att förorenad mark skulle kunna finnas i området. Tidigare genomförda undersökningar (statusutredning) i området (grundvatten), samt markprover i närområdet har heller inte indikerat någon förorening.

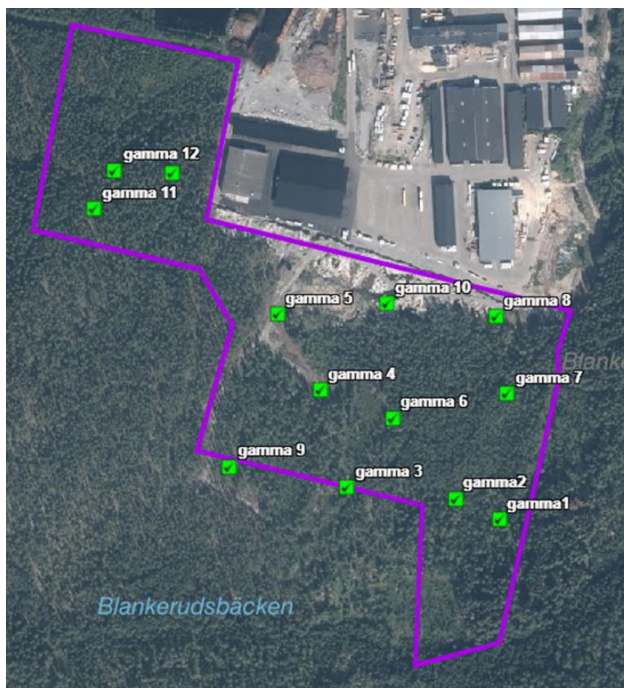
Sammantaget bedöms utifrån redovisning av tidigare markundersökningars resultat och slutsatser, provtagningar i Torgilsrudsälven, överenskommelsen mellan länsstyrelsen och verksamhetsutövaren samt terräng (områdets har en lutning mot nordost/öster) och markbeskaffenhet (huvudsakligen fastmark) det inte krävas ytterligare miljötekniska markundersökningar inom planområdet. Markområdet bedöms som lämplig med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov och ett plangenomförande kunna ske utan olägenhet för människors hälsa och miljön.

Om markföroreningar påträffas under mark-, spräng-, schakt- eller fyllnadsarbete ska tillsynsmyndigheten kontaktas enligt miljöbalken 10 kap 11§.

Radon

Norr om planområdet finns riskområde för markradon enligt kartering i kommunens översiktsplan.

Radonmätningar har genomförts (Sweco 2023) som underlag för detaljplanen och framtida byggnation. (Se mätpunkter i karta på s.14.) Mätningarna har utförts med gammasppektrometer. Samtliga mätningpunkter gav klassningen lågradonmark, därmed kan hela området klassas som lågradonmark.

Ovan: Flygfoto över området med gammamätningpunkter utsatta (grönmarkeringar), Sweco 2023. OBS. Flygbilden redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Planförslag

Marken klassas som lågradonmark därmed behöver inte bebyggelse genomföras i radonsäkert utförande.

Fornlämningar och kulturminnen

SKS Inventerad lägenhetsbebyggelse Blankerud finns i östra delarna av området. Här beskrivs en torpruin med källare och fem små odlingsrösen.

Planförslag

Närliggande torpruin bedöms inte påverkas av planförslaget.

Alla fornlämningar, såväl kända som okända, är skyddade enligt kulturminneslagen. Skulle i samband med exploatering eller andra arbeten fornlämningar eller misstänka fornlämningar påträffas skall kontakt tas med tillsynsmyndigheten, dvs. länsstyrelsen.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Planområdet är beläget i anslutning till befintligt sågverksområde. Anläggningen omfattar flertalet olika byggnader för verksamhetens olika funktioner, däribland kontor, sågverk, hyvleri, lagerhus m.m.

Längs väg 620 mellan Korterud och Nedre Älgestad förekommer, i huvudsak på den östra sidan, bostadsbebyggelse. Husen närmast nordost om sågverksanläggningen är uppköpta av företaget och obebodda. Förvärvet av dessa fastigheter är en del av företagets långsiktiga strategi och syftar till att hindra framtida intressekonflikter.

Ovan: Bild från befintligt verksamhetsområde för Hilmer Anderssons sågverk.

Ovan: Bild på kontorsbyggnaden tillhörande Hilmer Anderssons sågverk..

Ovan: Bild från befintligt verksamhetsområde för Hilmer Anderssons sågverk.

Planförslag

Planförslaget innebär att befintlig sågverksanläggning kan byggas ut för att möjliggöra en expansion av företaget., därmed föreslås markanvändning industri (J). Marken avser att hårdgöras och bebyggas. Bland annat finns idéer om ytterligare vidareförädlingsenhet genom CLT-anläggning och fingerskarvsanläggning med lagerutrymmen och parkering. För att kunna genomföra avsedd bebyggelse föreslås bestämmelse om att största byggnadsarea är 70% av fastighetsarean inom användningsområdet (e₁) samt högsta nockhöjd är 15 meter (h₁).

Service och arbetsplatser

Närmaste serviceort med ett centrumområde är Åmotsfors ca 4 km österut, där finns bl.a. livsmedelsbutik, folkvandård och pizzeria. Charlottenberg, kommunens centralort är belägen ca 5 km mot nordost (fågelvägen). Här finns samhällsservice och ett stort utbud av kommersiell service genom större shoppingcenter.

I Adolfsfors/Köla ca 2km öster om planområdet finns skola och kyrka.

Planförslag

Planförslaget möjliggör för ett lokalt företag och arbetsplats att kunna utvidga sin verksamhet. Detta bedöms kunna generera fler arbetstillfällen och sänder signaler om ett stabilt näringsliv som kan stimulera till fortsatt och nya boende i bygden.

Tillgänglighet

Planområdet består idag huvudsakligen kuperad skogsmark, vilket gör att tillgängligheten bedöms begränsad.

Planförslag

Vid ett plangenomförande kommer marken att planas ut och hårdgöras varvid tillgängligheten kommer att förbättras.

Nyttillkommande byggnader och tomter ska utformas tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga enligt Boverkets föreskrifter.

Skyddsrum

I Charlottenberg finns ett skyddsrum med 46 platser. I Åmotsfors finns 18 skyddsrum i såväl allmänna som privata lokaler utspritt över tätorten, med totalt 1711 platser.

Planförslag

Planförslaget medför ingen förändring, inga åtgärder föreslås.

GATOR OCH TRAFIK

Gatunät och transporter

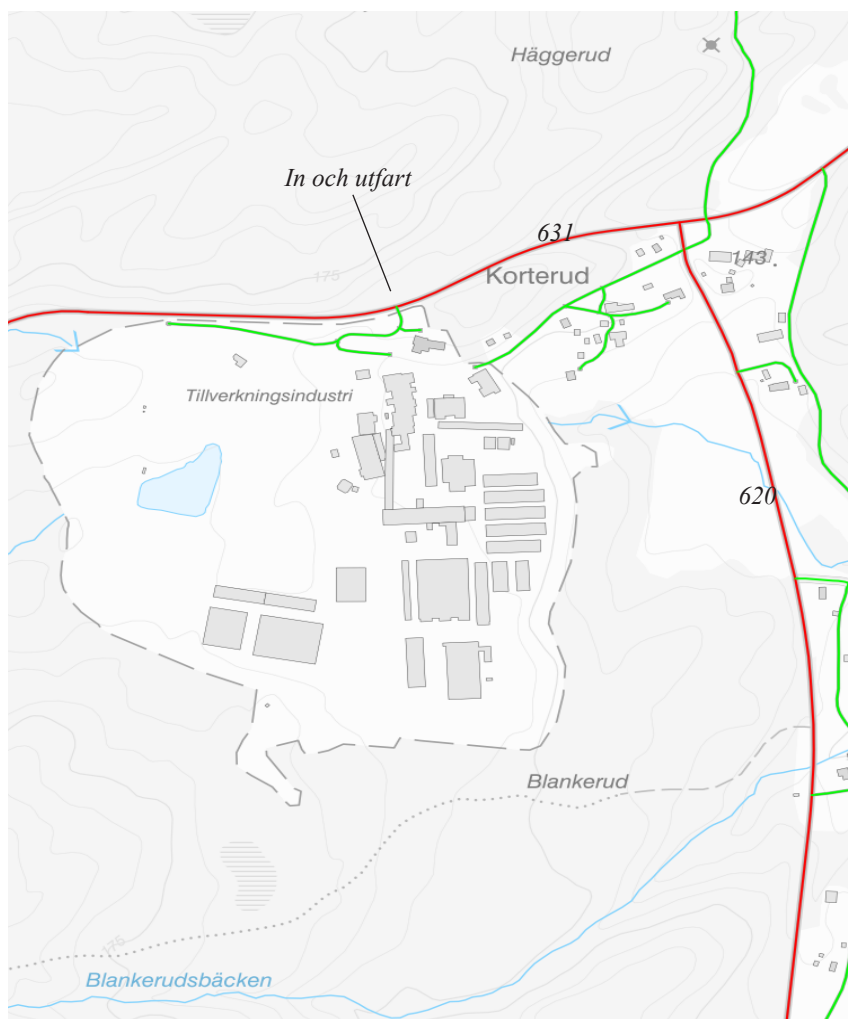
Norr om befintligt verksamhetsområde passerar Trafikverkets väg 631 i öst-västlig riktning. Mindre sträcka enskild väg leder från väg 631 trafiken vidare till sågverksområdet. Ca 250 meter öster om verksamhetsområdet ansluts väg 631 av Trafikverkets väg 620. Från denna sträcker sig en enskild väg till sågverksområdet parallellt med väg 631.

ÅDT totaltrafik på vägarna norr (631) och öster (620) om planområdet är enligt *Nationella vägdatabasen* (NVDB) mellan 251–500 fordon.

Alla ovan nämnda vägar har en hastighetsgräns på 70 km/h förutom de sista sträckorna av enskild väg till sågverket, där råder en hastighetsgräns på 50 km/h.

För inlastning av timmer och uttransport av sågade varor och biprodukter har sågverket trafikerats av ca 80 tunga lastbilar per dag under 220 dagar per år. In- och uttransporter av timmer, biprodukter och färdigvaror har skett nästan uteslutande under vardagar i två skift.

Vid tillståndsgiven produktion (2018) beräknades antalet

Ovan: Karta över gatustruktur. Röda linjer är statlig vägar och gröna linjer är enskilda vägar; hämtad från *Nationella vägdatabasen* (NVDB).

transporter med tunga lastbilar komma att uppgå till ca 120 per dag och transporterna även fortsättningsvis huvudsakligen komma att ske under vardagar i två skift.

Trafiken som genereras av verksamheten fördelas jämnt i riktningarna väst (väg 631), öst (väg 631) och syd (väg 620).

Planförslag

Planförslaget innebär att ytterligare industrimark finns för verksamheten att disponera. Ingen trafikökning bedöms ske till följd av planförslaget mot vad som bedömts inom ramen för gällande tillstånd och vad som kan förekomma för verksamheten redan i nuläget. Genom planförslagets möjlighet till utvidgning bedöms transporterna mer sannolikt minska, då mindre råvaror kommer att transporteras ut från området och istället kan vidareförädlas inom anläggningen.

In- och utfart mot väg 631 föreslås ske i befintliga lägen.

Internt i området kan trafiken omfördelas utifrån effektivisering i transporter för exempelvis lagerhållning och utlastning.

Parkering för besökare sker i anslutning till kontoret i nordost. Personalkparkering sker vid iordningställda platser inom området.

Gång och cykeltrafik

Ingen gång- och cykelväg finns till området. Blandtrafik förekommer på anslutande vägnät.

Planförslag

Planförslaget medför ingen förändring, inga åtgärder föreslås.

Kollektivtrafik

Busshållplats Korterud finns längs väg 620. Vägen trafikeras av busslinje 101 med enstaka avgångar under vardagar.

Planförslag

En utvidgning av sågverket innebär fler arbetstillfällen och fler som kan resa kollektivt och trafikera busslinje 101.

STÖRNINGAR OCH RISKER

Buller

I verksamhetens tillstånd för tillverkning av träprodukter (miljöfarlig verksamhet) regleras tillåtna nivåer av buller från verksamheten. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

50 dB(A) vardagar utom lördagar kl.06.00-22.00

45 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar kl. 6.00-22.00

45 dB(A) nattetid alla dagar kl.22.00-06.00

Den momentana ljudnivån nattetid får inte överskrida 55 dB(A).

Tillståndet anger även att kontroll ska genomföras återkommande, minst vart tredje år eller så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer.

Planförslag

Utvidgning av sågverksanläggningen kommer att prövas och regleras i tillstånd för miljöfarlig verksamhet, varvid reglerade bullernivåer komma att gälla även för verksamhet inom planområdet.

De inriktningar som föreslås inom planområdet i form av fingerskarvsanläggning och CLT-anläggning utformas på så sätt att buller som kan uppstå i anläggningens olika led kapslas in och sker inomhus.

Lagerhus inrymmer i huvudsak olika former av virkespaket (färdig produkt eller råvara) och utgör inte heller någon bulleralstrande verksamhet.

Det kumulativa bullret bedöms därmed inte komma att överstiga tillståndets gränser. Kontroll ska dessutom ske återkommande enligt tillstånd.

Vegetationsridå som kan verka bullerdämpande mellan verksamhetsområdet och bostadsbebyggelsen i öster påverkas inte av planförslaget.

Vägrafikbuller bedöms inte öka till följd av planförslaget då planförslaget inte bedöms medföra någon trafikökning mot vad som är angivet i gällande tillstånd (och vad som kan förekomma till följd av verksamheten redan i nuläget). Genom planförslagets möjlighet till utvidgning bedöms transporterna och därmed vägrafikbuller mer sannolikt minska, då mindre råvaror kommer att transporteras ut från området och istället kunna vidareförädlas inom anläggningen. Planförslaget bedöms därmed inte medföra olägenhet för människors hälsa med hänsyn till vägrafikbuller för befintlig bebyggelse.

Risk för luftföroreningar

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Luftutsläpp sker från verksamheten. Utsläppsvillkor för fastbränslepannan avseende stoft, kolmonoxid, kväveoxider och temperatur regleras genom tillstånd för tillverkning av träprodukter (miljöfarlig verksamhet). Likaså anges att om det uppstår problem med damning från verksamheten ska åtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten för att avhjälpa problemen.

Planförslag

Då planförslaget möjliggör för en utvidgning av pågående verksamhet bedöms de i tillståndet reglerade utsläppsvillkoren komma att gälla även för planområdets verksamhet.

Anmälning- eller tillståndspliktig verksamhet

Enligt miljöbalken är det tillstånds-/anmälningsskyldigt att bedriva vissa miljöfarliga verksamheter. Anmälningsskyldigt

pliktiga verksamheter (s.k. C-anläggning) anmäls till kommunen. Tillståndspliktiga verksamheter (s.k. A- och B-anläggning) prövas hos miljödomstolen (A) respektive länsstyrelsen (B).

2018 utfärdade Miljöprövningsdelegationen tillstånd att tillverka träprodukter på fastigheten Korterud 1:33.

Tillståndet gäller för:

- Produktion av högst 300 000 kubikmeter sågade och hyvlade träprodukter per kalenderår.
- Produktion av högst 60 000 kubikmeter tryckimpregnerade träprodukter per kalenderår.
- Lagring av högst 25 000 kubikmeter timmer fast mått under bark varav högst 20 000 kubikmeter vattenbegjuts.
- Förbränningsanläggning för fast biobränsle med en total installerad tillförd effekt av 12 MW.

Planförslag

Utrymme för utvidgning av verksamheten finns inom gällande tillstånd att tillverka träprodukter på fastigheten Korterud 1:33. AB Hilmer Andersson har initierat tillståndsprövning enligt 9 kap. Miljöbalken för planområdets ytor.

Störande ljus

Funktionsbelysning finns för befintlig anläggning. Gatubelysning finns vid infart till området.

Planförslag

Planområdet föreslås belysas likt befintlig anläggning. Belysningen bedöms inte komma att blanda någon närliggande bebyggelse och heller inte komma att uppfattas som ett främmande eller störande inslag i landskapet, då befintlig anläggning funnits i området under en längre tid.

Översvämningssrisk och skyfall

Som underlag för detaljplanen har en dagvattenutredning tagits fram av Dämningsverket AB (2022 rev. 2023). I utredningen bedöms bl.a. om det föreslagna detaljplaneområdet är lämpligt att bebygga utifrån ett skyfalls- och översvämningssperspektiv.

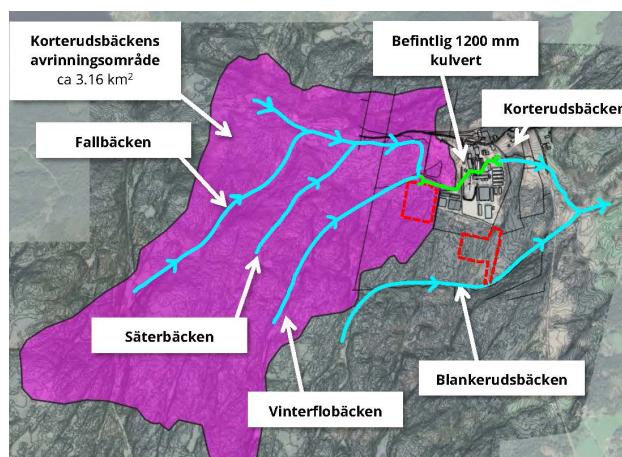
En skyfallsmodell har tagits fram för att undersöka lokala vattendelare och lågpunkter i området med resultat (vid beräkningsfall av ett klimatjusterat 100-årsregn) att det i anslutning till det nya planområdet endast finns instängda områden i väster. Samtliga av dessa områden avvattnas i dagsläget med trummor och en kulvert till Korterudsbäcken.

Uppströms det utökade planområdet, i väster, sammanstrålar tre bäckar; Fallbäcken, Säterbäcken samt Vinterflobäcken. Samtliga bäckar leds in i kulverten som löper under det befintliga sågverket. Avrinningsområdet som bedömts avvattnas till kulverten har en storlek på ca 3.16 km². Se karta nedan (på s.17).

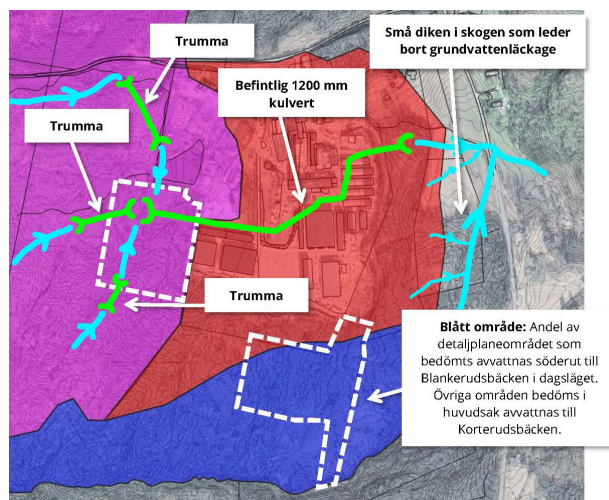
Precis öster om sågverket löper ett dike längs med den östra kanten på det utökade planområdet. Detta dike, tillsammans med kulverten och Korterudsbäcken, bedöms samla upp den största delen av den ytliga avrinningen från detaljplaneområdet. Större delen av det sydöstra planområdet avleds i dagsläget till Blankerudsbäcken.

I väster har de befintliga bäckarna som avvattnas till 1200 mm-kulverten däckats över och kulverterats. Exakt läge för dessa trummor är inte känt.

I anslutning till bäckarna finns det enligt platsbesök samt terrängmodeller befintliga översvämningssytor i naturmarken som har stor kapacitet att magasinera vatten som eventuellt kan däckas upp av kulverten vid längre återkomstider än 100 år.

Ovan: Avrinningsområde (lila) som avvattnas till kulverten vid detaljplaneområdets västra del, ur dagvattenutredningen (Dämningsverket, rapport rev.2023). OBS. Flygbilden redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Ovan: Ungefärliga avrinningsområdesgränser i dagsläget. Lila område avleds till kulvert. Rött område avleds till diket i öster via ytor samt till kulvert och vidare till dike. Blått område avleds till Blankerudsbäcken, ur dagvattenutredningen (Dämningsverket, rapport rev.2023). OBS. Flygbilden redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Beräknade klimatjusterade 100-årsregn av avrinningsområdet som avleds till kulverten visar att det i dagsläget inte föreligger risk för översvämning. Beräkningen utgår ifrån att det befintliga sågverksområdet har utbyggt till max avseende hårdgjorda ytor.

Skyfallskarteringen av det befintliga sågverksområdet visar att yttligt rinnande vatten kan rinna undan utan att fastna i instängda punkter längre perioder. Vid 100-årsregn är regnfallet extremt intensivt, och ett tillskott av utläckage från dagvattenssystemet, ovanpå ett redan extremt regnfall, bedöms därmed inte göra någon signifikant skillnad i ytliga vattenflöden inom det befintliga sågverksområdet.

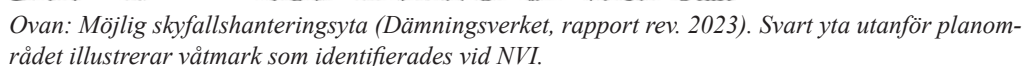
Utifrån detta resonemang bedöms det framtida flödet således ligga inom kulvertens avledningskapacitet vid ett 100-årsregn.

Höjdsättningen för område D2 vilket innefattar delar av det nordvästra området (betecknat D2a i dagvattenutredningen) samt det södra området (betecknat D2b i dagvattenutredningen) bör utföras så att det inte skapas några nya instängda lågpunkter där vatten vid 100-årsregn inte kan rinna ut. Höjdsättningen bör utföras så att det går att leda skyfall till föreslagen skyfallsyta som beskrivs nedan.

För att skyfallsytan ska kunna magasinera den erforderliga skyfallsfördröjningen på ca 3830 m³ behöver vallar byggas upp med lägsta nivå ca +153.7, ca 0.2 meter över högsta tillåtna föreslagna dämningarnivån på +153.5. Exakt utformning på denna yta bör studeras i senare skede när övrig höjdsättning görs för det nya sågverksområdet.

Marken för skyfallsytan föreslås kvarstå som naturmark förutom plats för val-
lar, som exempelvis kan utföras som en smal och upphöjd grusväg för enkel åtkomst till skyfallsytans utlopp. Utloppet från skyfallsytan föreslås utformas hydrauliskt så att mindre flöden rinner förbi, utan att ytan däms upp och att skyfallsytan först börjar vattenfyllas vid större flöden. Utskovet bör utformas så att maximal vattenyta inom skyfallsytan blir +153,5.

Syftet med ytan är att begränsa framtida flöden som uppstår av 100-årsregn till samma flöde som i dagsläget för att inte öka belastningen på Trafikverkets anläggning nedströms området. Fördröjningsbehovet för 100-årsregn kan även beskrivas som 0.096 m³ fördröjning per m² hårdgjord yta för område D2a+D2b.

Flödet från område D2a mot D2b är bedömt till ca 0.9 m³/s. Marken nedströms lutar ca 2.5 till 5 promille till dammen, vilket ger en minsta ledningsdimension på ca 800-1000 mm mellan område D2a och D2b. Vid senare detaljprojektering av ledningen behöver emellertid denna dimension räknas om på nytt eftersom exakt ledningsdragning är okänd i dagsläget.

Planförslag

Bedömningen i denna utredning är att marken inom det förslagna detaljplaneområdet är lämplig att bebygga utifrån ett dagvatten-, skyfalls- och översvämningssperspektiv. Förslaget är att genomföra dagvattenutredningens fördröjningsförslag.

Bestämmelse föreslås inom det nordvästra området (betecknat D1 i dagvattenutredningen) som anger att markens höjdsättning ska utföras så att skyfall med återkomsttid 100 år kan avledas västerut (**n₆**) för att säkerställa att vattnet inte rinner in till övriga delar av sågverksområdet.

Höjdsättningen inom det södra området (betecknat D2 i dagvattenutredningen) bör utföras så att det inte skapas några nya instängda lågpunkter där vatten vid 100-årsregn inte kan rinna ut. Höjdsättningen ska utföras så att det går att leda skyfall till föreslagen skyfallsyta. I dagvattenutredningen har förslag till läge och lösning tagits fram (se illustration på s.18). Bestämmelse föreslås som anger att fördröjningsanläggning med fördröjningsvolym 0.096 kubikmeter fördröjning per kvadratmeter hårdgjord yta ska anordnas (**n₆**). Samt bestämmelse som anger att markens höjdsättning ska utföras så att dagvatten och skyfall med återkomsttid 100 år kan avledas till dagvattendamm och fördröjningsanläggning i planområdets sydöstra del (**n₇**).

Anläggande av skyfallsanläggning med uppbyggd vall ska ske i samråd med geotekniker.

I mark-/bygglovskedet ska nybyggnadskartan innehålla en redovisning av markens nivåer med hänsyn till avledning och fördröjning av dagvatten och ett 100-årsregn enligt beräkning som redovisas i planbeskrivning och tillhörande dagvattenutredning.

Elektromagnetiska fält/störningar

Luftburen elledning finns i den västra delen av sågverksområdet och ingen källa till förhöjda elektromagnetiska fält eller störningar finns i området.

Planförslag

Den planerade verksamheten bedöms inte komma att medföra risker för människors hälsa och säkerhet för elektromagnetiska fält och störningar.

Explosionsrisker

Inom sågverksanläggningen finns en fastbränslepanna. Kontinuerlig mätning av bl.a. temperatur ska genomföras på fastbränslepanna. Detta och hantering av kemiska produkter och farligt avfall regleras i tillstånd för tillverkning av träprodukter (miljöfarlig verksamhet).

Planförslag

Utvidgning av sågverksanläggningen kommer att prövas och regleras i enlighet med tillstånd för miljöfarlig verksamhet.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Spill- och dricksvatten

Sågverksanläggningen har enskilt vatten och avlopp.

Borrade vattenbrunnar finns i norra delen av befintlig såganläggning, ett med borrdatum från 1991 (annan användning) och ett från 2016 (enskild vattentäkt).

Ytterligare vattenbrunn borrad 2019 finns söderut. Denna utgör enligt uppgift från företaget deras dricksvattentäkt och används för dricksvatten och processvatten.

Planförslag

De nya anläggningarna förväntas inte innebära utökat behov av processvatten.

Vid utbyggnad och markarbeten (sprängning, grävning etc) i området kommer kontroller av påverkan på dricksvatten göras. I ett scenario att utbyggnad bedöms komma att ske med påverkan på befintlig vattentäkt kommer denna att ersättas med ny vattentäkt dessförinnan.

Dagvatten

Som underlag för detaljplanen har en dagvattenutredning tagits fram av Dämningsverket AB (rev. 2023) i syfte att undersöka vilka konsekvenser det nya planförslaget kommer att ha på dagvattenavrinningen samt bedöma påverkan på MKN vatten i recipient.

Bedömningen är att marken inom det förslagna detaljplaneområdet är lämplig att bebygga utifrån ett dagvatten-, skyfalls- och översvämningssperspektiv.

I beräkningen av flöden, fördröjningsvolym, föroreningsberäkningar samt förslag till dagvattenhantering har koncentrationstiden för framtida situation för samtliga delområden (hela planområdet) ansatts till 10 minuter eftersom hela området sannolikt kommer att hårdgöras.

Totalt sett ökar flödet från hela planområdet vid ett klimatjusterat 10-årsregn (exkl. fördröjning) från ca 100 l/s till ca 2100 l/s. Ett förslag på fördröjning och rening i två sedimentationsdammar har tagits fram.

De generella principerna för området är följande:

1. Dagvattenflöden fördröjs med återkomsttid upp till 10 år. Framtida flöden eftersträvas att efterlikna befintlig avrinning upp till denna återkomsttid.
2. Skyfall med återkomsttid 100 år ska kunna avledas från området på ett säkert sätt, samt fördröjas där det finns fördröjningsbehov.
3. Dagvatten från område D1 samt D2a+D2b (se karta på s.20-21) ska kunna sedimenteras i dammar med permanenta vattenvolym som möjliggör en omsättningstid på ca 7 dygn, beräknat utifrån medelårsavrinningen.

Ett förslag på fördröjning och rening i två sedimentationsdammar har tagits fram. De två olika områdena benämns som D1 och D2 (fördelat i D2a och D2b).

D1

För område D1 ges exempel på en dammyta där dagvatten föreslås fördröjas och renas. Dammens totala yta (vid ett genomförande av hela planområdet för D1) har beräknats till mellan ca 770-970 m² beroende på vilken slänthlutning som ansätts på dammen (1:3 eller 1:5). Total schaktvolum har beräknats till ca 960 m³. Av denna volym består ca 250 m³ av permanent sedimentationsvolum. Övrig volym (ca 710 m³) räknas som fördröjning.

Storleken på dammens fördröjningsvolum vid 10-årsregn kan även räknas enligt principen 0.025 m³ fördröjning per m² hårdgjord yta, vilket ger en större flexibilitet i hur fördröjningsvolymen inom respektive område beräknas. En hårdgjord yta på 100 m² kräver således en fördröjningsvolum på 2.5 m³.

D2

Ett förslag har tagits fram till område D2a+D2b. Förslaget innefattar ett uppsamlade dike, en möjlig dragning för en dagvattenledning som även ska kunna hantera skyfallsflöden med återkomsttid 100 år, samt en sedimentations- och fördröjningsdam i områdets östra del. Erforderlig dagvattenfördröjning för område D2 beräknas till ca 2140 m³, erforderlig sedimentationsvolum/permanent vattenvolum till ca 770 m³ och total dammvolum på ca 2910 m³.

Storleken på dammens fördröjningsvolum vid 10-årsregn kan även räknas enligt principen 0.034 m³ fördröjning per m² hårdgjord yta, vilket ger en större flexibilitet i hur fördröjningsvolymen inom respektive område beräknas. En hårdgjord yta på 100 m² kräver således en fördröjningsvolum på 3.4 m³.

Det föreslagna diket bör erosionsskyddas för att minska risken för påverkan på omgivande mark vid regn där återkomsttiden överstiger 10 år. Dikets bredd har beräknats till ca 5 meter med minsta djup 1 meter nedströms området.

För båda områdena (D1 och D2) gäller att utöver den flexibla fördröjningsvolum behöver även dammens permanenta sedimentationsvo-

lym räknas om i senare skede när det är klargjort hur stor andel av marken inom detaljplanen som kommer hårdgö-
ras. Ytan på den permanenta vattenytan i dammarna bör emellertid inte understiga ca 200-250 m².

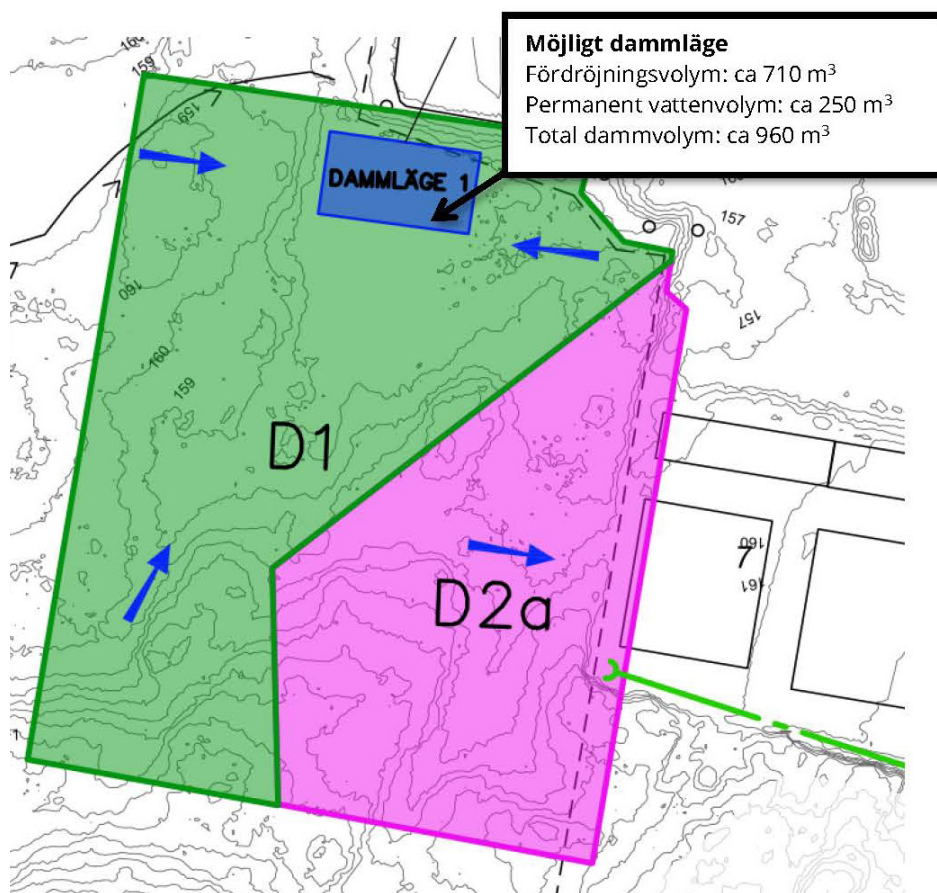
Föroreningsberäkning

I beräkningarna antas schablonmässigt att 90% av dagvattnet från nya hårdgjorda ytor renas, medan 10% av dagvattnet rinner vidare utan rening. Målet är att allt dagvatten, bortsett från dagvatten som uppkommer av extrema skyfall, ska kunna fördröjas upp till återkomsttider på 10 år.

Beräkningarna visar att det behövs rening för att sänka föroreningshalterna i dagvattnet. Med föreslagen rening är det främst fosfor och kväve som ökar i halt [µg/l] och mängd [kg/år]. Halten fosfor (P) efter rening motsvarar ungefär vad som släpps från en urban gräsyta.

Beräkningarna visar även att det sker en ökning av mängden näringsämnen och föroreningar [kg/år]. Detta beror främst på en större avrinningsvolum från planområdet eftersom det tillkommer fler hårdgjorda ytor.

Det sker ytterligare nedbrytning av föroreningsämnen längs den ca 3 km långa sträckan av biflödet som mynnar till Torgilsrudsälven. Utifrån beräknade halter bedöms det som osannolikt att den utökade detaljplanen enskilt kan påverka befintlig status MKN i recipienten förutsatt att föreslagna dagvattenåtgärder utförs.

Ovan: Förslag till dagvattenhantering för D1 illustreras i karta, ur dagvattenutredningen (Dämningsverket, rapport rev. 2023). OBS. Kartan redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

Enligt de provtagningar av vattnet som gjorts i Torgilsrudsälven låg samtliga undersökta ämnen inom vad som kan anses vara bakgrundshalter. Enligt WSP går det emellertid inte att utesluta en liten påverkan från sågverket i Torgilsrudsälven, trots att halterna i dagsläget är inom spannet för bakgrundshalter.

För att säkerställa att tillräckligt god rening erhålls bör ett provtagningsprogram av dagvattnet upprättas efter att dagvattenanläggningarna är byggda.

Från planområdet är halterna för samtliga ämnen förutom fosfor förhållandevis låga jämfört med de diverse olika riktvärden som finns i landet (se dagvattenutredningen). Halten fosfor är emellertid rimlig i relation till de olika riktvärdena, vilket visas enligt Riktvärdesgruppens klassificering 1M. På grund av den långa rinnsträckan till Torgilsrudsälven hinner även dagvattnet att spädas ut innan den klassade recipienten, vilket bidrar till att minska halterna ytterligare.

Planförslag

D1

För större delen av det nordvästra området, i dagvattenutredningen betecknat D1 (se bild på s.20), föreslås dagvatten avledas via dagvattenbrunnar och ledningsnät till dagvattendamm.

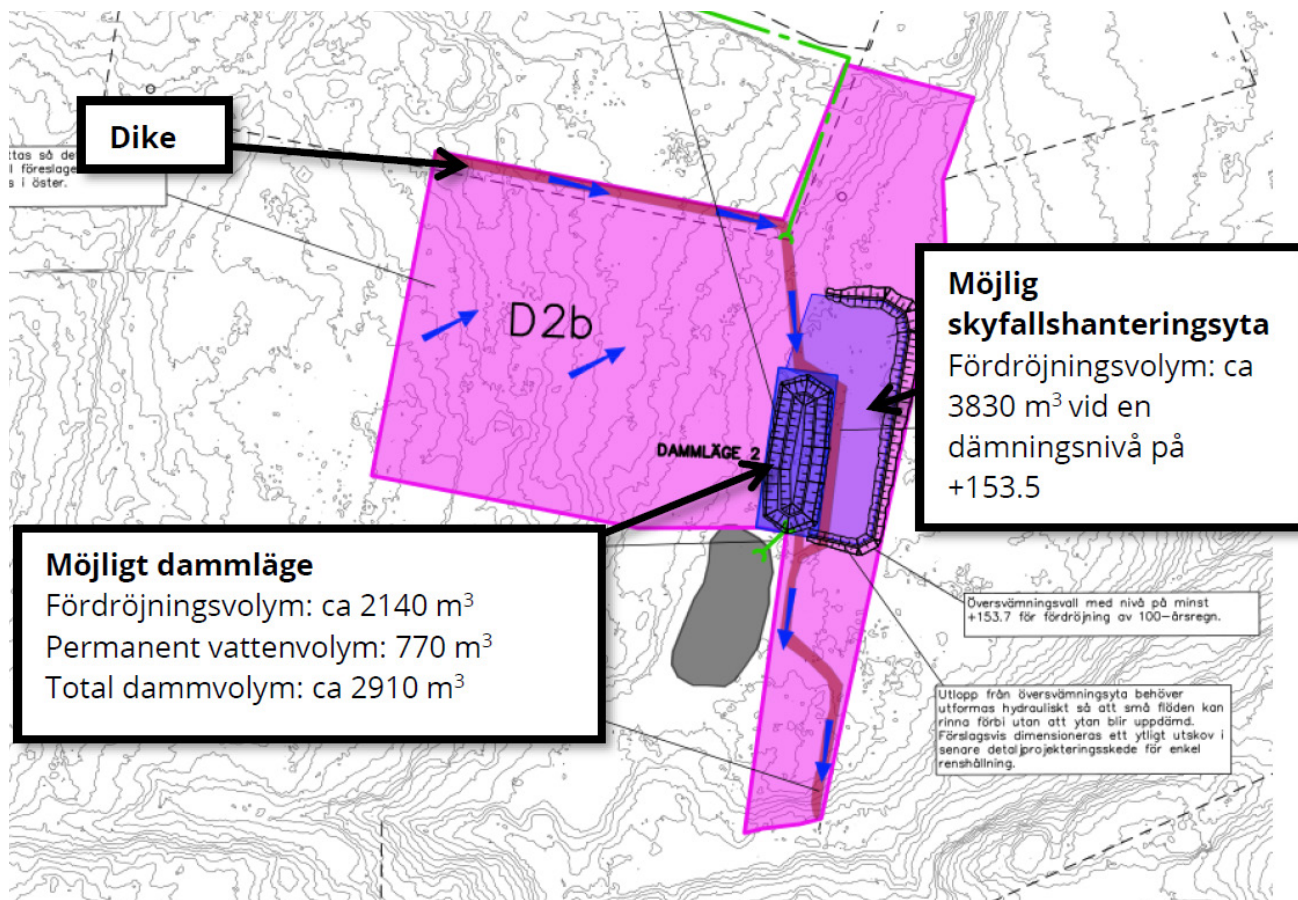
Detta föreslås regleras genom bestämmelse som anger att dagvattendamm ska anordnas med fördröjningsvolym

0.025 kubikmeter fördröjning per kvadratmeter hårdgjord yta som avleds till dammen. Dammen ska utföras med erforderlig sedimentationsvolym och en permanent vattenyta på minst 200 kvadratmeter (n_2) inom ett avgränsat egenskapsområde.

Det i planen föreslagna läget för bestämmelse om dagvattendamm har anpassats för att inte stå i konflikt med befintlig elledning inom området (u_1), varvid läget skiljer sig från det som illustreras i dagvattenutredningen. Dagvattenutredningen är flexibel avseende förslag om dammens yta och läge och utgör fortsatt underlag för planförslaget. Egenskapsområdet för dagvattendamm har tilltagits något för att ge en flexibilitet i exakt läge utifrån mer detaljerad projektering. Övrig del av markytan inom egenskapsområdet som inte behövs för damm ska kunna nyttjas som byggrätt. Detta syftar till att ge en flexibilitet i exakt läge för damm utifrån mer detaljerad projektering och därmed inte inskränka mer än nödvändigt i den enskildes intresse och möjligheten till nyttjandet av tomten.

Dagvattendammen ska ha en sedimentationsvolym och en fördröjningsvolym. Bestämmelsen reglerar ett värde för beräkning av fördröjningsvolym medan sedimentationsvolymen endast har en angiven minsta volym (som krävs för dess funktion) och erforderlig volym behöver beräknas mer exakt när vetskap om andel hårdgjord yta finns.

Efter fördröjning och rening föreslås dagvattnet avvatt-

Ovan: Förslag till dagvattenhantering för D2 illustreras i karta, ur dagvattenutredningen (Dämningsverket, rapport rev. 2023). OBS. Kartan redovisar en tidigare lägesbild avseende anläggningens utbredning, vilket var den lägesbild över området som fanns till hands vid tiden för utredningens upprättande.

nas till befintlig 1200 mm-trumma som löper under det befintliga sågverksområdet.

Upphållstid i dammen, beräknad utifrån medelårsavrinning, är ca 7 dagar.

För att säkerställa att vattnet avleds bort från anläggningen föreslås bestämmelse om att markens höjdsättning ska utföras så att skyfall med återkomsttid 100 år kan avledas västerut (n_2). Detta innebär att extrema skyfall kan rinna västerut till skogsmarken, där det finns stora magasineringsmöjligheter.

Bestämmelserna (n_2 och n_3) regleras såsom beskrivits ovan med hänsyn till naturvärden (att skapa nya öppna vatten i området som kompensation för de som tas i anspråk) samt miljö- och klimataspekter (att kunna uppnå erforderlig rening av dagvatten samt hantera 100 års regn så att bebyggelse inte tar skada).

För att säkerställa att dagvattendamm anordnas föreslås generell bestämmelse om villkor för lov genom att bygglov för byggnad får inte ges förrän dagvattendamm har kommit till stånd inom respektive användningsområde.

D2

Dagvatten från det södra området samt del av det nordvästra området, betecknat D2 i dagvattenutredningen, föreslås avledas mot dike i områdets norra del och vidare mot dagvattendamm i öster. Från dammen föreslås avledning via dike söderut för avrinning mot Blankerudsbäcken.

Från område D2a föreslås kulvert som till större delen anläggs inom befintligt sågverksområde och gällande detaljplan.

Dagvattendike föreslås säkerställas genom bestämmelse som anger att dagvattendike med erosionsskydd ska anordnas. Diket ska kunna överbyggas av väg för intertransport (n_3). Denna bestämmelse ansluter till ett egenskapsområde som har såväl byggrätt som bestämmelse om markens anordnande och vegetation. Här föreslås bestämmelse om att dagvattendamm ska anordnas med fördröjningsvolym 0.034 kubikmeter fördröjning per kvadratmeter hårdgjord yta som avleds till dammen. Dammen ska utföras med erforderlig sedimentationsvolym och en permanent vattenyta på minst 200 kvadratmeter. Dagvattendike med erosionsskydd ska anordnas som ansluter till dagvattendamm från diket inom egenskapsområde med bestämmelsen n_3 . Dagvattendike med erosionsskydd ska anordnas som avleder dagvatten från dagvattendamm. Utlopp till våtmark ska anordnas (n_4). Övrig markyta ska kunna nyttjas som byggrätt.

Detta syftar till att ge en flexibilitet i exakt läge för damm och avledande dike utifrån mer detaljerad projektering och därmed inte inskränka mer än nödvändigt i den enskildes

intresse och möjligheten till nyttjandet av tomten. Dagvattendammen ska ha en sedimentationsvolym och en fördröjningsvolym. Bestämmelsen reglerar ett värde för beräkning av fördröjningsvolym medan sedimentationsvolymen endast har en angiven minsta volym (som krävs för dess funktion) och erforderlig volym behöver beräknas mer exakt när vetenskap om andel hårdgjord yta finns.

Söder om detta egenskapsområde föreslås dike avleda dagvatten vidare från dammen till Blankerudsbäcken. Detta föreslås regleras genom bestämmelse om att marken får inte förses med byggnadsverk (.....) samt bestämmelse om att dagvattendike med erosionsskydd ska anordnas (n_4) som avleder dagvatten från dagvattendamm till Blankerudsbäcken. Här föreslås även möjlighet till fördröjningsanläggning för skyfall genom bestämmelse som anger att fördröjningsanläggning med fördröjningsvolym 0.096 kubikmeter fördröjning per kvadratmeter hårdgjord yta ska anordnas (n_6).

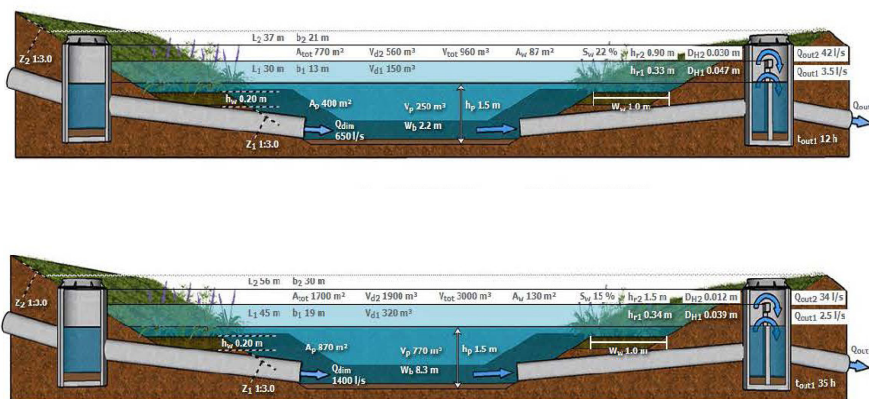
Höjdsättningen inom det nya området ska utföras så att det inte skapas några nya instängda lågpunkter där vatten vid 100-årsregn inte kan rinna ut. Höjdsättningen bör utföras så att det går att leda skyfall till en skyfallsyta. Därmed föreslås bestämmelse som anger att markens höjdsättning ska utföras så att dagvatten och skyfall med återkomsttid 100 år kan avledas till dagvattendamm och fördröjningsanläggning i planområdets sydöstra del (n_7). Se tidigare beskrivning under rubriken "Översvämningsrisk och skyfall".

Bestämmelserna (n_1 , n_3 , n_4 och n_6) regleras såsom beskrivits ovan med hänsyn till naturvärden (att skapa nya öppna vatten i området som kompensation för de som tas i anspråk) samt miljö- och klimataspekter (att kunna uppnå erforderlig rening och avledning av dagvatten).

För att säkerställa att dagvattendamm anordnas föreslås generell bestämmelse om villkor för lov genom att bygglov för byggnad får inte ges förrän dagvattendamm har kommit till stånd inom respektive användningsområde.

Övrigt

Dikena föreslås utföras som krossdike. Ett krossdike är

Ovan: Föreslagen ungefärlig utformning av dagvattendamm. Överst i bild utgör dagvattendamm för D1 och nederst i bild för område D2, ur dagvattenutredningen (Dämningsverket, rapport rev. 2023).

fyllt med makadam (sorterad, krossad sten utan nollfraktion) med ett dräneringsrör i botten och har funktionen att avleda, fördröja och bidra med viss rening av dagvatten.

Dike bör erosionsskyddas för att minska risken för påverkan på omgivande mark vid regn där återkomsttiden överstiger 10 år. Dikets bredd har beräknats till ca 5 meter med minsta djup 1 meter nedströms området. Maximalt flöde i diket är beräknat till ca 2 m³/s vid 100-årsregn.

Anläggande av damm med intilliggande skyfallsanläggning med uppbyggd vall ska ske i samråd med geotekniker.

Värme

Sågverksamhetens uppvärmning sker genom eldning av bark/spån/flis i panna med värmekulvert till delar av området. Utöver det finns bergvärmebrunn som försörjer kontoret.

Planförslag

Ingen förändring föreslås i nuläget.

El, telefon och IT

Ellevio har nätkoncession inom området och det finns elledningar inom planområdet. Luft- och markförlagda ledningar finns i öst-västlig riktning inom planområdets nordvästra del. Den markförlagda ledningen har Ellevio, i samråd med fastighetsägaren till Korterud 1:33 (exploatören), förlagt under 2021 för att ersätta befintlig luftledning i samma sträcka. Detta genomfördes på initiativ av exploatören. Ellevio har haft för avsikt att upprätta ett skriftligt avtal för den nya kabeln.

Luftledningen ska raderas i den sträcka där kabeln löper parallellt.

Fiber finns i området. Köla Fiberförening har ledningar som passerar norra delen av sågverksområdet, längs med S:1.

Planförslag

Den markförlagda elledningen föreslås kunna tryggas genom bestämmelse om markreservat för underjordisk ledning. Markreservat skall inte hindra korsande underjordisk dagvattenledning (**u**).

Information från Ellevio gör gällande att korsning av markförlagd ledning ska ske i enlighet EBR Kabelförläggning KJ 41:21 avsnitt 14.2 ”Korsning mellan elkablar och andra anläggningar”.

Kabeln som avses korsas är en högspänningskabel. Det innebär att det finns arbetsmiljörisker och risker för ledningens driftsäkerhet kopplade till arbete i närheten av denna. Inför arbete vid korsning av kabeln krävs samråd med Ellevio om utförandet. Avbrott på kabeln kommer troligen krävas och instruerad elsäkerhetsledare finnas på plats vid genomförandet. 2 månader innan planerad start av markarbetena ska Ellevio kontaktas.

Ingen påverkan på fiberledningar bedöms ske till följd av planen.

Avfallshantering

I tillstånd för tillverkning av träprodukter (miljöfarlig verksamhet) regleras hantering av kemiska produkter och farligt avfall.

Eda tillsammans med Arvika och Årjängs kommuner har tagit fram en avfallsplan i ett kommunövergripande samarbete (planen antogs i KF 2023-04-26). Avfallsplanens syfte är att sätta upp en strategi för hur avfallshanteringen i kommunerna ska fungera och utvecklas på ett hållbart sätt.

Planförslag

Hantering av kemiska produkter och farligt avfall ska ske enligt tillstånd. Rest/biprodukter såsom sågspån föreslås tas omhand på ett långsiktigt hållbart sätt.

Övrigt verksamhetsavfall ska hanteras enligt kommunens renhållningsföreskrifter.

5. KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Planförslaget innebär att mark som är skogsmark (huvudsakligen barrskog) kommer att ersättas av industri- mark för möjlighet till utvidgning av befintlig sågverksanläggning. Detta innebär ett oundvikligt uttag av massor (berg) beräknat till ca 49 000 m³ överskott, som kan nyttjas inom befintligt sågverksområde.

Den exploatering som planförslaget medger inom området ger ett behov av att här kunna fördröja och rena dagvatten. För att minska belastningen av främst fosfor och kväve efter exploatering föreslås dammar med permanenta vattenvolymer och en omsättningstid på ca 7 dygn, beräknat utifrån årsmedelavrinningen, för sedimentering av partikelbundna föroreningar.

Totalt sett ökar föroreningshalterna samt föroreningsmängderna från området på grund av den nya exploateringen. Halterna bedöms emellertid vara rimliga sett till olika kommunala riktvärden samt uppsatta miljökvalitetsnormer. Bedömningen är att det inte föreligger några rimliga skäl till att befintlig status MKN i recipienten kan försämrats enskilt på grund av det nya planområdet, eller att planområdet enskilt äventyrar möjligheten att uppnå en bättre status MKN i recipienten i framtiden.

Till följd av ett plangenomförande kommer identifierade natuvärdesobjekt däribland tallhed och två skogsbäckar med påtagligt naturvärde (klass 3) samt tallmyr med visst naturvärde (klass 4) påverkas. Bedömningen är att inga unika arter eller högt klassade objekt har pekats ut. Det större objektet-tallhed utgör ingen jättegammal skog och är inte unik i sitt slag. Tallhed och tallmyr kommer försvinna vid ett plangenomförande, dock kommer fortsatt finnas en konnektion längs Blankerudsbäcken-Korterudsbäcken utanför planområdet.

Planen påverkar naturmiljö och delvis de livsmiljöer som främst åkergröda är kopplad till, samt revlummerfynd. Arterna har kategoriserats som livskraftiga och påverkan

till följd av planförslaget bedöms därmed inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos dess bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Påverkan bedöms ske lokalt, inte populationsmässigt inom regionen. Skydds- och kompensationsåtgärder föreslås.

Slutsatsen är att om byggnationen sker som föreskrivet i detaljplanen samt kompensationsåtgärderna implementeras bedöms inte grodpopulationen eller deras livsmiljö påverkas negativt då nya vattenytor tillskapas och en befintlig våtmark säkerställs via breddavlopp från en av dammarna.

Dispens från Artskyddsförordningen kommer behöva sökas hos länsstyrelsen.

I planförslaget föreslås även anordnande av två dagvattendammar för fördröjning och rening av dagvatten. Dammarna föreslås utföras med permanent vattenvolym. Till den södra av dammarna föreslås ett anslutande dagvattendike och ett avledande dike mot Blankerudsbäcken. Detta bedöms kunna skapa förutsättningar för positiva effekter genom sammanhängande vattenmiljö i området. Bedömningen är att planförslaget kan skapa nya värden och kompensera för de diken som föreslås tas i anspråk. Genom planförslagets nya diken tillskapas större yta och möjlig livsmiljö för grodor i området än de som föreslås ianspråkta.

Omgivningspåverkan genom störningar såsom luft och buller bedöms hanteras genom villkor i tillstånd för tillverkning av träprodukter (miljöfarlig verksamhet).

Planförslaget möjliggör för ett lokalt företag och arbetsplats att kunna utvidga sin verksamhet. Detta ger signaler om ett stabilt näringsliv som kan stimulera till fortsatt och nya boende i bygden.

6. GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Detta avsnitt har till uppgift att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Genomförandefrågornas beskrivning har ingen rättsverkan. Avsikten med beskrivningen är att den skall vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Lovplikt

Bygglov får inte ges för byggnad förrän dagvattendamm har kommit till stånd inom respektive användningsområde (generell bestämmelse för all kvartersmark).

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år (120 månader) från den dagen planen vinner laga kraft. Åren bestäms utifrån rimligheten att genomföra planen. Under genomförandetiden

har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med detaljplanen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter detaljplanen att gälla, men kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning för till exempel förlorad byggrätt.

Planavgift

Planavgift ska inte tas ut.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Huvudmannaskap

Ingen allmän platsmark föreslås.

Ansvarsfördelning

Nedan anges ansvarsfördelning mellan kommunen och andra aktörer (exploatör är AB Hilmer Andersson):

Vad ska göras?	Vem gör?
Planarbete	SBK Värmland AB, Eda kommun
Fastighetsreglering	Lantmäteriet, initieras och bekostas av exploatör
Markarbeten/grovplanering tomt	Exploatör
Byggnation inom kvartersmark	Exploatör
Flytt av ledningar	Ledningsägare, initieras och bekostas av exploatör

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

Ingen förändring föreslås.

Servitut, gemensamhetsanläggningar, samfälligheter och ledningsrätter

Två servitut från 1993 finns registrerade på Korterud 1:33. De avser troligtvis samma ledning. (Ett av servituten avsåg från början ett område av Korterud 1:14 som nu ingår i Korterud 1:33.) Den enda information som finns om ledningarna är att de löper ”till avgr. Korterudssågen”. Servituten är även dessa numera till förmån för Ellevio och deras fastighet Dingelsundet 2:65 (i Karlstads kommun). Ledningarna inom planområdet omfattas inte av dessa servitut enligt uppgift från Ellevio.

Ellevio har under våren 2023 upprättat ett skriftligt avtal för den markförlagda elledning som löper genom den nordvästra delen av planområdet. I sådant avtal eller vid upprättande av ledningsrätt inom markreservat för underjordisk ledning (u_1) ska det inte hindras att en korsande dagvattenledning skall få finnas här.

Enligt laga skiftesakten för Korterud är bäckarna i området kring sågen samfälliga. Detta verkar tyvärr ha förbi-

setts helt när Korterud 1:33 vid tidigare lantmäteri-förrättningar succesivt har utökats och därför är samfälligheten inte inritad i fastighetskartan. För att AB Hilmer Andersson skall få full rådighet över det nuvarande sågområdet krävs att den samfälliga bäcken löses in genom fastighetsreglering. Fastighetsreglering kan initieras av antingen AB Hilmer Andersson eller gemensamt av delägarna till den samfälliga bäcken, samt att förrättningskostnaderna kommer att fördelas efter vad som bedöms skäligt vid förrättningen. En utredning av vilka som är delägare kommer att behöva göras inom ramen för den lantmäteri-förrättning som fastighetsregleringen skall handläggas i.

Allt fiske inom Korteruds hemman är samfälligt. Detta innebär att fisket i alla bäckar, sjöar och dammar inom Korterud ägs gemensamt av tio olika fastigheter i Korterud, oavsett vem som äger själva bäcken, sjön eller dammen.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Kostnader till följd av planen såsom markarbeten, byggnation och ledningsflytt belastar exploitören.

TEKNISKA FRÅGOR

Tekniska utredningar som har tagits fram som underlag för planförslaget är:

- *Dagvattenutredning- utökad detaljplan för AB Hilmer Andersson, Dämningsverket AB*, 2022-09-08 rev. 2023-11-09
- *PM Geoteknik, Eda Korterud 1:12 Geotekniskt utlåtande avseende ny detaljplan*, Sweco 2022-06-17 rev. 2023-04-21
- *PM Geoteknik, Eda Korterud 1:12 Kompletterande radonmätningar för ny detaljplan*, Sweco 2023-01-27
- *PM Sammanställning av miljötekniska undersökningar vid Hilmer Anderssons sågverk*, WSP, 2022-02-18
- *PM Torgilsrudsälven*, WSP, 2021-12-30
- *Massberäkning Eda kommun Korterud 1:33 HAL*, Sweco, 2022-08-26 rev. 2023-06-09
- *Naturvärdesinventering Korterud Eda*, AFRY, 2021-11-30
- *Naturvärdesinventering tillhörande del av detaljplan för Hilmer Andersson, Eda kommun*, Henric Ernstson konsult, 2022-05-30
- *PM-arter, biotop, åtgärder tillhörande detaljplan för utvidgning av Hilmer Anderssons sågverk*, Henric Ernstson konsult 2023-04-05

Tidigare utförda tekniska utredningar för Hilmer Anderssons sågverk som hänvisas till i *PM Sammanställning av miljötekniska undersökningar* (listad ovan):

- *Översiktlig miljöteknisk markundersökning*, WSP, 2007-11-28

- *Översiktlig studie av markföroreningar orsakade av impregneringsverksamhet inom sågverksområdet i Korterud*, VBB VIAK, 1993-07-06
- *Miljökontrollrapport avseende markföroreningar inom AB Hilmer Anderssons sågverksområde i Korterud Eda kommun*, Energi Miljö Konsult i Karlstad AB, 2002-09-19
- *PM Markundersökning vid Hilmer Andersson AB inför byggnation av ny såglinje*, WSP, 2018-02-09
- *PM Underlag för statusrapport avseende markföroreningar vid Hilmer Andersson AB*, WSP, 2018-02-07
- *Bilaga 1 Statusrapport för planerad tryckimpregneringsanläggning vid AB Hilmer Andersson*, Nordmiljö och WSP, 2018-04-18

Tekniska åtgärder

Korsning av markförlagd ledning ska ske i enlighet EBR Kabelförläggning KJ 41:21 avsnitt 14.2 "Korsning mellan elkablar och andra anläggningar".

Kabeln som avses korsas (av en dagvattenledning) är en högspänningskabel. Det innebär att det finns arbetsmiljörisker och risker för ledningens driftsäkerhet kopplade till arbete i närheten av denna. Inför arbete vid korsning av kabeln krävs samråd med Ellevio om utförandet. Avbrott på kabeln kommer troligen krävas och instruerad elsäkerhetsledare finnas på plats vid genomförandet. 2 månader innan planerad start av markarbetena ska Ellevio kontaktas.

TILLSTÅND

AB Hilmer Andersson har initierat tillståndsprövning enligt 9 kap. Miljöbalken för planområdets ytor.

Dispens från Artskyddsförordningen behöver sökas hos länsstyrelsen.

Arbeten i anslutning till våtmark kan utgöra vattenverksamhet och därmed kräva anmälan eller tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken.

7. MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

Planbeskrivningen är upprättad av SBK Värmland AB genom samhällsplanerare Emma Johansson med stöd av lantmätare Andreas Nehlin. Planbeskrivningen har granskats av planeringsarkitekt Daniel Nordholm, SBK Värmland AB, samhällsplanerare Amanda Edblad, Eda kommun.

Eda kommun